

új magyar szó

12 oldal

Ára: 1,5 lej

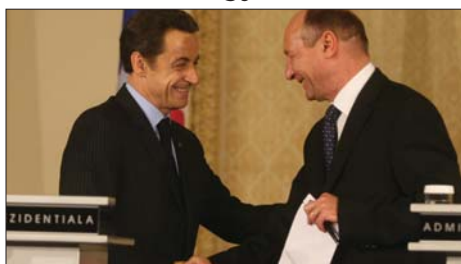
Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VI. évfolyam,
177. (1243.) szám**BNR-valutaárfolyamok**

	1 euró	4,2723 ▼
	1 amerikai dollár	3,3569 ▼
	100 magyar forint	1,5062 ▲

Aktuális

2

Román-francia csúcsot tartanak romaügyben

Traian Băsescu román és Nicolas Sarkozy francia államfő hamarosan személyesen egyeztet Párizsban a Franciországból kitoloncolt romák ügyében. Erről a két politikus telefonon tárgyalt a hétfőgőn – tájékoztatót a bukaresti elnöki hivatal.

Társadalom

7

Újabb giulești-i áldozat

Egy hónappal a katasztrófa után, az orvosi erőfeszítések ellenére, váratlanul meghalt az augusztusi, giulești-i tűzvész hatodik áldozata. A hétfőgőn elhunyt csecsemőt az elmúlt hetekben a fővárosi Grigore Alexandrescu kórházban ápolták.

Média

8

Prigoană, a sajtó pribékje?

A nyomtatott sajtó és az internetes médiát is az Országos Audiovizuális Tanács (CNA) felügyelete alá vonná Silviu Prigoană demokrata-liberális képviselő. Szász Attila CNA-tag „nagy hülyeségnek” tartja Prigoană törvénytervezetét, ugyanakkor sérelmezi, hogy benyújtása előtt a politikus nem konzultált a testülettel.

Vezércikk

3

Különbségek

A demokrácia felszámolásával a hatalom és a pénz birtokosai bezizomlási szupremáciájukat. Az értetlen lakosságra csak annyiban van szükség, amennyiben még fejhető, a „megnyerése” különben egyszerű technikai kérdés. És mivelhogya e mellék szereplőben már kevés kisajtolható pénz van, azt ma már a főszereplőknek egymástól kell azt elvenni. ▶

Ágoston Hugó

Horthy kísértett Csíkban

Észak-Erdély visszacsatolására emlékeztek a városvezetés részvételével

A Hatvannégy Vármegye Mozgalom a csíkszeredai polgármester engedélyével és részvételével tartotta meg a megemlékezést

Fotó: Agerpres

A Horthy- és a Szálasi-korszak jelképeivel emlékeztek a hétfőgőn a második bécsi döntésre Csíkszeredában. A Hatvannégy Vármegye Ifjúsági Mozgalom által szervezett ünneppsorozat engedélyezte a helyi önkormányzat és a csendőrség is, az ünnepi szónokok között felszólalt Ráduly Róbert polgármester, RMDSZ-es politikus is. Az előljáró nem válaszolt megkeresésünkre, Ladányi László prefektus pedig elhárította a felelősséget. Az önkormányzatiság elvére hivatkozott, és úgy nyilatkozott: bár nem tudja, milyen jelképek találtak otthonra Csíkszeredában, feljelentést tehet, aki jogszerűtlenséget tapasztalt. **7. oldal ▶**

Decentralizáció – rendeletben

ÜMSZ

▶ Sürgősségi rendelettel fogadja el a kormány az oktatási törvénytervezet decentralizációra vonatkozó részét, ha nem gyorsul a jogszabály parlamenti vitája – tájékoztatót Markó Béla miniszterelnök-helyettes. A szövetségi elnök pedagógusokat is súlyosan érintő költségcsökkentő intézkedések kapcsán megerősítette: az RMDSZ nem fogad el több megszorítást, és azon lesz, hogy december 31-e után a pedagógusok kedvezőbb bérezésben részesüljenek. A tanügyi szakszervezetek arra kérték tagságukat, hogy bojkottálják azokat a mai tanérvnyitót, melyeken politikusok is részt vesznek. **3. és 7. oldal ▶**

Toleranciát kért Obama

▶ Amerikát nem egy vallás támadta meg kilenc évvel ezelőtt – jelentette ki Barack Obama amerikai elnök a 2001. szeptember 11-i terrortámadás évfordulóján tartott megemlékezésen. Eközben több százan tüntettek a Ground Zero közelében felépítendő iszlám közösségi központ mellett és ellen. **2. oldal ▶**

Virágok az áldozatok emlékére a Ground Zerónál

Zárkában töltötte a hétfőgőnt Vântu

▶ Előzetes letartóztatásban töltötte a hétfőgőnt Sorin Ovidiu Vântu, a Realitatea-Cațavencu sajtótröszt tulajdonosa, akit az ügyészség bűnpártolás alapos gyanújával vett őrizetbe múlt csütörtökön. Ügyvédei várhatóan ma megfellebbezik a hatósági akció, emberieségi érvként hozza fel, hogy védencük krónikus betegségben szenved. Mint ismert, a Traian Băsescu államfő által „mogulnak” nevezett Vântu nevéhez fűződik az 1989 utáni Románia egyik legnagyobb családja: közel 300 ezer ember megtakarításait vitte el az üzletember-médiacézár által beindított Országos Beruházási Alap (FNI). **3. és 4. oldal ▶**

Röviden

A kurdok spanyol típusú autonómiát kérnek

A lázadó kurd szeparatisták leteszik a fegyvert, ha Törökország elfogadja az autonóm régiók spanyolországhoz hasonló modelljét – jelentette ki egy tegnapi megjelent interjúban a Kurd Munkáspárt (PKK) vezetője. A spanyol modell az, amit mi is szeretnénk – mondta Murat Karayilan az El Mundo című spanyol napilap tudósítójának az iraki Kurdisztánban, a Kandil-hegységben adott interjúban. Ebben a modellben szerinte harmonikusan élnek együtt a helyi kormányok a központi hatalommal, és a régióknak saját parlamentjük és rendőrségük van. Példaként Katalóniát említette.

Szerbek és albánok csaptak össze Koszovóban

Verekedés tört ki Kosovska Mitrovicában szerbek és albánok között, miután Törökország kosárlabda-válogatottja szombat este legyőzte a szerb válogatottat Isztambulban. Százak gyűltek össze a város albán többségű déli részéből a két közösséget elválasztó Ibar folyónál, hogy ünnepezzék a törökök győzelmét a szerbek fölött. Északról szerbek is érkeztek, és a két csoport kövél kezdte dobálni egymást, mígnem a kosovói rendőrség és az EU rendőri erői (EULEX) kivonultak, hogy a folyón átívelő hídon szétválasszák őket. A rendőrök könnygázzal oszlatták szét a tömeget. A NATO koszovói békefenntartó ereje, a KFOR élesen elítélte a mitrovicai összecsapást.

Három feltételezett lázadót ölt meg egy rakétacsapás Pakisztánban

Legalább három feltételezett lázadó fegyverest ölt meg egy amerikai rakétacsapás Északnyugat-Pakisztánban, az afgán határon – közölték tegnap név nélkül nyilatkozó pesavari titkosszolgálati források. A csapás célpontja egy ház volt a pakisztáni törzsi területen, Észak-Vazirisztánban, amelyben felderítési jelentések szerint Hafiz Gul Bahadur regionális tálib vezető tartózkodott. A bejelentés szerint a rakétatámadásban – amelyet egy pilóta nélküli repülőgép hajtott végre, két rakétát is indított – többen megsebesültek.

Tüntettek az indiai uralom ellen

Több tízezer muzulmán tüntető vonult fel szombaton Dzsammu és Kasmír szövetségi állam nyári fővárosában, Szrinagarban az indiai uralom ellen tiltakozva. A tüntetők kormány- és rendőrségi épületeket gyújtottak fel. Két év óta ez a legnagyobb méretű ilyen megmozdulás. A rendőrség könnygáz-gránátokkal és éles lőszerrel levegőbe leadott lövésekkel próbálta a tömeget feloszlítani. A hívők a muzulmán bűnti hónap, a ramadán befejezését követő ima után a város mecseteiből vonultak az utcákra, zöld színű zászlókkal a kezükben, India-ellenes és szabadságot követelő jelszavakat skandálva. A tüntetés élén Umar Faruk, a régió legjelentősebb szakadár szervezetének vezetője menetelt.

Újabb alagutat fúrnak a chilei bányászokhoz

A chilei Atacama-sivatagban lévő San José-i réz- és aranybányában, ahol egy omlás következtében augusztus 5-én 33 bányász rekedt 700 méteres mélységben a föld alatt, helyi idő szerint pénteken megkezdődtek az előkészületek egy harmadik alagút fúrására. A mostani, eredetileg kőolajkutatáshoz használt fúrógép csaknem 45 méter hosszú, olyan nagy, hogy alkatrészeit 40 teherautónak kell a helyszínre szállítania. A szerkezet hatalmas méretei miatt a mentőalakulatoknak – a sziklákat elegyengetve – egy közel futballpálya nagyságú platformot kell kialakítaniuk a dombtetőn, ahol egyszerre tucatnyi teherautónak van csak hely a rakomány lerakására.

Toleranciát kért Obama

Hírösszefoglaló

Amerika sohasem fog az iszlám ellen háborúzni, mert nem egy vallás támadta meg kilenc évvel ezelőtt – jelentett ki szombaton Washingtonban Barack Obama amerikai elnök a 2001. szeptember 11-i terrortámadás évfordulóján tartott megemlékezésen.

A hivatalos megemlékezések helyszínén, a Ground Zerónál, a Pentagonnál és pennsylvaniai Shanksville-ben zászlókkal virágokkal tisztelgtek az elhunytak emléke előtt. A Ground Zerónál Joe Biden alelnök, a Pentagonnál Barack Obama, Shanksville-ben pedig a first lady, Michelle Obama képviselte Washingtonban. Barack Obama az amerikai védelmi minisztériumnál, ahol kilenc esztendeje 184 áldozat vesztette életét kijelentette: az amerikaiak a legméltóbban azzal emlékezhetnek meg elvesztett szeretteinkről, ha ők határozzuk meg, hogy milyen legyen ez az ország, és nem a gyilkosok egy kis csoportja. Az elnök a vallási tolerancia és a nemzeti egység megőrzésére buzdított.

„Mi, amerikaiak nem fogunk, soha nem fogunk háborúzni az iszlám ellen” – jelentette ki Obama, az amerikai fegyveres erők főparancsnoka, aki Robert Gates védelmi miniszter és Michael Mullen, a vezérkari főnökök egyesített bizottságának elnöke társaságában vett részt a megemlékezésen. „Nem a vallás támadott meg bennünket azon a szeptemberi napon. Az al-Kaida, férfiak egy százas csoportja volt az, amely kiforgatta a valást” – hangsúlyozta az elnök.

A New York-i Ground Zerónál, az egykori Világkeres-

A mecset építése mellett és ellen is tüntettek

Több százán tüntettek New Yorkban szombaton, a szeptember 11-i terrortámadások 9. évfordulóján, a tervek szerint Ground Zero közelében felépítendő iszlám közösségi központ mellett és ellen. Kora délután mintegy ezren gyűltek össze öt utcányira a terrortámadás helyszínétől, hogy az iszlám központ mellett tüntessenek. A megmozdulás résztvevői „elfogultnak és vaskalaposnak” minősítették a projekt ellenfeleit. Több százán néhány saroknyival távolabb „USA! USA!” kiáltásokkal adnak hangot erős egyet nem értésük-

kedelmi Központ (WTC) lerombolt ikertornyinak a helyén – ahol 2752 ember halt meg – John Biden amerikai alelnök és Michael Bloomberg polgármester részvételével tartottak megemlékezést. Felolvasták az áldozatok nevét, szemtanúk és hozzátartozók mondtak rövid vallomást a kilenc évvel ezelőtti tragédiáról. A merény-

letet követő tűzvész helyszínén az amerikai tűzoltók országos találkozója tartottak.

New Yorkban tartózkodik Terry Jones floridai tiszteletes is, aki korábban nyilvános koránégetéssel fenyegetőzött, de szombaton kijelentette, hogy „soha” nem tesz majd ilyet. Michelle Obama és Laura Bush, a jelenlegi és az előző first lady Shanks-

ville-ben emlékezett, ahol lezuhant a United Airlines 93-as járata, amelynek utasai felvették a harcot a gépelterítőkkel. Itt 40 ártatlan ember vesztette életét. A megemlékezések során elhangzott, hogy jövőre, a tragédia 10. évfordulójára mind New Yorkban, mind pedig Shanksville-ben emlékművet állítanak az áldozatok tiszteletére.

Román–francia csúcsot tartanak romaügyben

ÚMSZ

Traian Băsescu román és Nicolas Sarkozy francia államfő hamarosan személyesen egyeztet Párizsban a Franciaországból kitoloncolt romák ügyében. Erről a két politikus telefonon tárgyalt a hétfőn – tájékoztatót a bukaresti elnöki hivatal. A találkozó időpontját még nem véglegesítették. A telefonbeszélgetés röviddel azután zajlott le, hogy elhagyta Bukarestet a kitoloncolt romákról tárgyaló francia küldöttség. Mint ismert, Pierre Lellouche európai ügyekkel foglalkozó francia államtitkár és Eric Besson francia bevándor-

lásügyi miniszter abban állapodott meg vendéglátóival: készek együttműködni a romák helyzetének rendezése érdekében. Franciaország „sürgősségi nemzeti terv” kidolgozását kéri Romániától, amely viszont nagyobb fokú európai támogatást vár szociális programjaihoz, elutasítva a diszkrimináció elvét a „kollektív” kitoloncolásokat illetően. A kitoloncolásokat a hétfőn bírálta az Amnesty International is. A nemzetközi jogvédő szervezet arra szólította fel a francia kormányt, hogy tegyen eleget az Európai Parlament követelésének, és veszen véget a romákkal szembeni diszkriminációnak.

Sarkozy és Băsescu legközelebb Párizsban találkoznak

Fotó: ÚMSZ/archív

Gyurcsány: Orbán megbukik

Hírösszefoglaló

„Egy dolgot tudok garantálni, hogy Orbán Viktor meg fog bukni, mert mindenki, aki egyszer nyer, meg is bukik” – jelentette ki szombaton Gyurcsány Ferenc. A volt kormányfő a Fapados Alapítvány által szombaton rendezett 100 nap – Becsapott Magyarország című konferencián tartott országértékelő beszédet. Úgy vélekedett: az biztos, hogy a Fidesz szavazókat fog veszíteni, hogy azokat ki fogja megnyerni, még bizonytalan.

A volt kormányfő úgy vélte, az MSZP-nek felelős ellenzékké kell válnia, mert csak ebből lehet később felelős kormány, az új szerephez pedig mindenképpen rendszerváltásra van szükség az MSZP-n belül is. Ha ezt nem tudják végrehajtani, akkor nem válnak olyan politikai erővé, amely alternatívát és valódi szabadságot kínálhat az embereknek, a '89-es elveknél és alkotmánynak megfelelően. Gyurcsány Ferenc beszédében kiemelte: ők, a '89-esek kerültek most ellenzékké és a legfontosabb feladatuk megvédeni a szabad alkotmányt, szemben Orbán Viktor saját erkölcsi és politikai nézeteivel. Álláspontja szerint Orbán szabadság helyett saját személyének, erkölcsi, politikai

Gyurcsány Ferenc

Fotó: MTI

meggyőződésének, vallásos hitének, és pártjának uralmát ajánlja az embereknek. Úgy fogalmazott: a jelenlegi kormány a '11-esek kormánya, akik a '89-es alkotmányt felül akarják írni a 2011-es új alkotmánnyal, melyben az emberek már nem szabad polgárok, akik kritizálhatnak, szabadon szerveződhetnek, hanem alattvalók. A volt kormányfő szerint népszavazást kell tartani az új alkotmányról, és ha Orbán Viktor kormánya nem meri népszavazásra bocsátani a várhatóan jövőre elkészülő új alkotmányt, akkor gyáva.

Nyertes a PD-L?

M. Á. Zs.

► A kormány által bevállalt reformok legfontosabb politikai nyertesei 2012-ben a Demokrata-Liberális Párt (PD-L), az RMDSZ, az Országos Szövetség Románia Haladásáért (UNPR) és a nemzeti kisebbségek képviselői lesznek, vagyis mindazok, akik most a kormányt támogatják – jelentette ki Emil Boc kormányfő a hétfőn, a nagyobbik kormánypárthoz tartozó polgármesterek és megyei tanácselnökök Drobeta Turnu Severinben tartott találkozásán. A miniszterelnök a találkozó elején az önkormányzatok képviselőinek a decentralizáció valamint az uniós források lehívásának fontosságáról beszélt. A miniszterelnök ugyanakkor elmondta, hogy a PDL felelősséget vállalt a legkeményebb állami reformokért, amelyeknek megvan a maguk politikai ára, de amelyekre nagy szüksége volt Romániának. „A reform végén egy olyan államunk lesz, amelyik annyit költ, amennyit kell, hatékony nyugdíjrendszere van, és megoldotta az egészségügyi rendszer és a közigazgatás reformját” – fejtette ki beszédében Boc. Hozzátette: a folyamatban levő reformok életbe ültetésében a helyi közigazgatásnak óriási felelőssége van a , amelyet a pillanatnyi politikai veszteségek ellenére érdemes vállalni. A PD-L helyi választottai előadták a kormányfőnek, hogy az európai projektek megvalósítása során milyen nehézségekkel szembesülnek, különösképpen a szakminisztériumok részéről. Egy-egy nyilvános árverés elhúzódása miatt többször előfordult már, hogy megnyert uniós projekteket nem tudtak megvalósítani. ◀

Sürgyet az RMDSZ

Kormányrendelet a tanügyi decentralizáció érdekében

ÚMSZ

► Az RMDSZ megállapodott a Demokrata Liberális Párttal (PD-L), hogy amennyiben nem gyorsul fel az oktatási törvénytervezet vitája, a kabinet sürgősségi kormányrendelettel fogadhatja el a jogszabály decentralizációra vonatkozó részét, és ennek nyomán az iskolák átkerülhetnek az önkormányzatok hatáskörébe – jelentette ki Markó Béla miniszterelnök-helyettes az Erdély Televízió „Többszemközt” című közéleti műsorában. A szövetségi elnök kifejtette: az oktatási intézmények decentralizációja, akárcsak a kórházak esetében, egy hatalmas lehetőség az önkormányzatok számára, hiszen ezt követően már nem Bukarest, hanem maguk a helyi közösségek dönthetnek az iskolákat érintő kérdésekben, ideértve az intézmények működtetését, az igazgatók személyét, illetve a tanintézményeket érintő fejlesztéseket is.

A műsor házigazdájával, Lokodi Imrével folytatott beszélgetésen Markó Béla kifejtette: az RMDSZ elégedetlen amiatt, hogy az elmúlt parlamenti ciklusban nem sikerült elfogadtatni az oktatási törvényt, ezért a következő időszak prioritásának tekintti azt, hogy felgyorsítsák a szenátus oktatási bizottságában elakadt jogszabály vitáját.

A pedagógusokat is súlyosan érintő költségcsökkentő intézkedések kapcsán megerősítette: a „fünyiró” politikának vége, az RMDSZ nem fogad el több megszorítást, és azon lesz, hogy de-

Markó Béla az Erdély TV-ben beszélt az RMDSZ „tanügyi terveiről” Fotó: ÚMSZ

cember 31-e után a pedagógusok kedvezőbb bérezésben részesüljenek. Erre van lehetőség, mondta, mert bár a beralap nem nőhet számottevően a jövő évben, a költségcsökkentések és a leépítések nyomán ez alkalmas lesz arra, hogy a rendszerben dolgozóknak növekedjen a fizetése. Megismételte: a Szövetség nem egyezik bele a nyugdíjak csökkentésébe sem, bár álláspontja szerint az akár többszáz millió régi lejes kiemelt nyugdíjakat mindenképpen felül kell vizsgálni és csökkenteni kell.

Az ETV kérdésre válaszolva elmondta: nagy eredménynek te-

kinti azt, hogy a kormány elfogadta az RMDSZ azon kezdeményezését, hogy október elsejétől megszüntessék a kis és közepes vállalkozásokat sújtó általánadó, beindítsák a kvk-k számára nyújtandó kedvezményes hitel és rendezzék az állami tartozások kérdését is. Ez utóbbi azért fontos, mert ezáltal be lehet fejezni számos, a PNL-RMDSZ kormány által a magyarlakta településeken elindított nagyszabású infrastrukturális beruházásokat, és ebben rendkívül sok magyar iskola is érdekelt – mutatott rá az ETV-nek nyilatkozva Markó Béla. ◀

Különbségek

Olvassuk, hogy bűnpártolásért ugyanígy három hónaptól hét évig terjedő börtön szabható ki, mint ittas vezetésért. A különbség abban áll, hogy az elsőt nehezebben és körülményesebben

lehet bizonyítani, mint a másodikat. De ez nem lehet akadály, ha megvan a büntetéshez a „politikai akarat”.

Kiváló újságírók támogatják a bűnpártolót okkal, ok nélkül, míg más kiváló újságírók, akik az ittas vezető bérénciként vannak elkönyvelve, szintén okkal, ok nélkül – támadják. A különbség közöttük az, hogy egyesek a hatalom talpnyalói, kettesek azoknak a talpnyalót, akik meg akarják szerezni a hatalmat. Elkeseredett állóháborijuk végkimenetel szempontjából azonban nagy különbség már csak azért sincs közöttük, mert a szerepeik gyakran felcserélődnek.

Szigorú szándékú, párttag, majd független, majd ismét párttag honatyá törvényesítendő és – adózó, persze, hogy adózó / az államkasszába pénzt hozó – szabad foglalkozással nyilvánítaná a prostitúciót, ezzel szemben keményítendő, a sugárzott sajtó mintájára a cenzúráig menően ellenőriztetné az írott sajtót. Itt a különbségek több rendbeliek. A szigorú honatyá és a többi között az az elkülönböződés, hogy legszívesebben valamennyien egy kanál vízben megfojtatják a sajtót, de nem ugyanazt a sajtót, hanem csak a „másikat”, és más módszerekkel (tehát esetleg nem is fojtatják, hanem csak mérgezik).

Vagyis az eltérés úgy mond nem elvi, hanem gyakorlati. A prostitúció és a sajtó között az a különbség, hogy míg előbbi a kiszolgáltatottság nyílt bevállása és iparszerű kihasználása, addig utóbbit eredetileg másra szánták, a szabadságáért egykor halálba mentek, s bármennyire meglepő, talán még ma is van hely a földön (bár egyre kevesebb), ahol a demokrácia házórozó kutujának számú, materialista korukkal lépést nem tartó,

függetlenkedő billentyűvevő véleményeinek megnyilvánulási helye. Ezeknek a nainvoknak az elhallgattatásához, illetve prostitúciósághoz nem feltétlenül szükséges a szigorú honatyá javasolta ellenőrzés, vannak – voltak, lesznek – célravezetőbb módszerek is. Miközben a jónép a bérénc és ellenbérénc, népi-giccsek és/vagy elitista-deviáns televíziók adásaihoz szögezve a fentiekben tőp- vagy mereng, az igazi harc másol és másért folyik. A hatalmat jelentő pénzért és a pénzt jelentő hatalomért. Semmi más nem fontos, csak ez, minden egyéb ennek van alávetve.

A demokrácia fokozatos felszámolásával a hatalom és a pénz birtokosai hosszabb időre megbiztosíthatják szupremációjukat. A mellékszereplőre: a népek is nevezett értetlen lakosságra csak amnyiban van szükség, amennyiben még fejthető, a „megnyerése” különben egyszerű technikai kérdés. És mivelhogy e mellékszereplőben meg általában az államban már kevés kajsajtható pénz van, azt ma már a főszereplőknek – maffiamódszerekkel – egymástól kell azt elvenni. Ez zajlik most a magasban, végső soron erről szól jóformán minden politikai hír.

Zárkában töltötte a hétvégét a bűnpártolással vádolt Vântu

M. Á. Zs.

► „Mindazoknak, akik azzal vádolják a hatóságokat, hogy semmilyen jogi alap nélkül tartóztatták le Sorin Ovidiu Vântu üzletembert, azt javasolnám, hagyják az illetékes szerveket, hogy végezzék dolgukat” – kommentálta a Realitatea hírtelevízió tulajdonosának letartóztatása körüli médiahisztériát Cezar Preda, a Demokrata-Liberális Párt (PD-L) alelnöke. A politikus megnyilatkozása azért meglepő, mert sajtóinformációk szerint Traian Băsescu államfő és Emil Boc kormányfő parancsban adta ki a PD-L-seknek, hogy senki se nyilatkozzon a Vântu-ügyről. Preda malíciózusan hozzátette: bármennyire nagy ember is Vântu, aki véleményformálók tucatjai számára folyósított fizetést éveken keresztül és ezek a hangadók most kötelességüknek érzik megvédeni kenyéradójukat, bizni kell az igazságszolgáltatásban. „Senki, se Vântu, se Dan Diaconescu nem áll a törvény fölött” – kommentálta Preda azt a hírt, hogy a fővárosi bíróság 29 napra meghosszabbította pénteken az üzletember 24 órás őrizetbe vételét. Mint ismeretes, a Realitatea-Cațavencu sajtótröszt tulajdonosát bűnpártolás gyanú-

jával vették őrizetbe múlt csütörtökön. A vádhatóság szerint Sorin Ovidiu Vântu korábban segítette elszökni az országból a jogerősen 15 év börtönre ítélt Nicolae Popát, és évekig pénzt is küldött az jelenleg Indonéziában fogva tartott volt üzlettársának. A „médiamogul” mellett őrizetbe vették sofőrjét, Alex Stoian, illetve Octavian Țurcan moldovai üzletembert, akiknek közvetítésével jutott el – az ügyészek szerint – a pénz Popához.

Vântu két, korrupcióval vádolt rendőrrel osztja meg zárkáját. Az üzletember a hétvégén 24 órás tiltakozó akciót tartott, egy napig nem evett és visszautasította a gyógyszeres kezelést. Fegyőrei kérdésére, hogy tettét éhségstrájkként vegyék-e jegyzőkönyvbe, Vântu nemleges választ adott, majd az ügyvédjével tartott tanácskozása után evett és bevette krónikus gyermekbénulására felírt gyógyszereket.

A letartóztatása óta nyilvánosságra került lehallgatási jegyzőkönyvek szerint Vântu rendszeresen támogatta a szökésben levő Popát és annak itthon maradt idős szüleit, egy telefonos beszélgetésük alatt abban is megegyeztek, hogy évi 200 ezer eurós életjáradékot biztosít az Indonéziában bujkáló Popának. ◀

RMDSZ-kongresszus: Várad és Csíkszereda verseng

Cs. P. T.

► Nagyvárad vagy Csíkszereda lesz a következő RMDSZ-kongresszus helyszíne – tudtuk meg Kovács Péter területi szervezetekért felelős ügyvezető alelnöktől. Magyarázata szerint a Bihar megyei és a Csík területi RMDSZ-szervezet iktatta határidőre a kongresszus helyszínére kiírt pályázatot. A helyszínrre vonatkozó döntést az Ügyvezető Elnökség előterjesztése alapján az Szövetségi Küldöttek Tanácsa (SZKT) hozza meg szeptember 25-én. „Különböző kritériumok alapján döntünk majd a helyszínről: ilyen a terem megközelíthetősége, a szervezési költségek és más feltételek” – magyarázta Kovács, akit a szeptember 10-én tartott Területi Elnökök Konzultatív Tanácsának (TEKT) ülésén Takács Csaba ügyvezető elnök kongresszusi biztosnak javasolt. A politikus a legutóbbi két RMDSZ-kongresszus főszervezője volt. Kinevezéséről szintén a jövő hétvégén ülésező SZKT dönt. Várható feladatáról Kovács elmondta: koordinálja a szervezési tevékenységet, összehangolja az alapszabályzat-módosító, illetve a kongresszusi dokumentumokat előkészítő bizottság munkáját, valamint felügyeli a küldöttek kijelölési folyamatának szabályosságát, a te-

ületi szervezetek, a platformok, valamint a MIÉRT szintjén.

A 2011. február 26-27-én sorra kerülő kongresszus előkészítési ütemtervét, valamint az alapszabályzat-módosító, illetve a kongresszusi dokumentumokat előkészítő bizottságok személyi összetételét szintén az SZKT dönti el.

Kovácsról megtudtuk: az RMDSZ kormányzati részvétele nem szerepel majd az SZKT napirendjén, s nem volt vita tárgya a területi elnökök hétvégi ülésén sem. „Csupán a sajtó számára téma az, hogy az RMDSZ kilép-e a kormányból vagy sem. Számunka az a téma, hogy jó irányban menjen ez a kormányzás” – jelentette ki az RMDSZ ügyvezető alelnöke.

Markó Béla szövetségi elnök egyébként az SZKT ülésén jelenti be, indul-e újabb elnöki mandátumért. Erről a politikus a Riport hetilap legutóbbi számában beszélt egy interjúban. „Számomra ez egy rendkívül nagy dilemma. (...) Döntésemben személyes, akár családi szempontok is közrejátszhatnak, de közösségi érdekek, RMDSZ-érdekek is, az, hogy az elkövetkező évek szempontjából kollegiámmal mit tartunk a leghasznosabbnak” – mondta a hetilapnak Markó. Hozzátette: többekkel is konzultál majd erről a kérdéscről. ◀

Román lapszemle

Nyolc millió eurót költ a kormány Boc szülőfaluja, Havasrekettye, turisztikai útvonalainak modernizálására. A munkálátokat egy tordai PDL-s tanácsos, Gabriel Silagy cége végzi, akinek a vállalkozásával kapcsolatosan több rendellenességet is feltárt már a sajtó. (Puterea) ► Csökkenő tendenciát mutatnak az albéleti árak. Az elmúlt évekkel ellentétben a növekvő kereslet nem az árak emelkedését, hanem azok csökkenését vonta maga után. A nyár elejéhez képest az őszön körülbelül 20 százalékkal olcsóbban lehet albéletekhez jutni. (EVZ) ► Görögországban egy 49 esztendőes orvost tartóztattak le, mert az cipőjét a Szalonikba látogató miniszterelnök irányába dobta. A cipő azonban nem érte el a célpontot. (Jurnalul național)

Vântu: egy szélhámos kalandjai

Nem hiányoztak a látványos és visszhangos letartóztatások az idei esztendőben: Gigi Becali és Dan Diaconescu után most a kétes hírű üzletember és médiacézar, Sorin Ovidiu Vântu került rács mögé.

Bogdán Tibor

► Sorin Ovidiu Vântu őrizetbe vétele kétségkívül százezreket töltött el elégtelével. Azokról van szó, akiknek megtakarításait elvitte az üzletember-médiacézar által beindított Országos Beruházási Alap (FNI).

Borítékolható bukás

Ez volt a kilencvenes évek végének legnagyobb gazembersége; méreteiben és arányaiban csak a kolozsvári Ioan Stoica Caritas nevű pilótajátéka múlta felül a kilencvenes évek elején, amelyben milliók jártak pórul.

Felmerül a kérdés, hogy a Caritas bukása után hogyan lehettek még olyannyira hiszékenyek az emberek, hogy beugrottak az újabb csalásnak? Nos, a titok nyitja az, hogy a kiváló rábeszélőképességgel rendelkező Vântunak sikerült számos, szavahihetőként ismert üzletembert, politikust is az oldalára állítania, annak ellenére, hogy a FNI beindítása előtt még névtelen romani üzletember Ceaușescu idején sikasztásért börtönben ült.

1990-ben Romanban alapította meg első cégét, egy bi-

zományi boltot, az ebből származó nyereségből a Sanevit részvényeivel spekulált. Vântu kihasználta azt, hogy baráti köréhez tartozott Corneliu Iacobov, a Moldvai Pénzügyi Befektetési Alap (SIF Moldova) akkori igazgatója, aki többször is garanciát vállalt Vântu második cégéért, az Általános Befektetési Alapért. Ez a vállalkozás 1996-ban 3,5 millió dollár értékben vett fel – soha vissza nem fizetett – kölcsönöket a Bancorex-től, amely később tönkre is ment.

Vântu hozta létre az Országos Felhalmozási Alapot (FNA) is, amely üzingszintén csaláson alapult.

Üzleti sikerei akkor kezd-

ték nevéssé tenni, amikor a Văcăroiu-kormány úgymond az állam vagyonát értékjegyek formájában szétosztotta a lakosság között. Vântu nagy tételen vásárolta fel a „kuponokat”, majd 1995-ben, a bukaresti értéktőzsde beindítása után gazdasági társaságot alakított, beruházási összegek kezelésére; a SOV Invest hozta aztán létre a FNI-t. Reklámondta – Aludj nyugodtan, a FNI neked dolgozik – százezerrel vonzotta a hiszékeny befektetőket, főleg, hogy az első három évben a FNI hatalmas kamatokat fizetett ügyfeleinek.

A siker kulcsát a részvények túlértékelése jelentette, így a bukást borítékolni lehetett. A FNI összeomlása 300 ezer kisbefektetőt érintett, sokan egész vagyonkájukat elvesztették.

Magas rangú pártfogók

A botrányt Vântu szárazon megúsza. Sikertült ugyanis

kezeként bevonna az ügyletbe a Román Nemzeti Bankot is, amelynek néhány munkatársa felzárkózott újabb cége, a Gelsor köré. A FNI-FNA-Gelsor csoport vállalkozásának „agytrösztje” Doru Nicolescu, a Világ-gazdasági Intézet munkatársa volt. Ő találta ki a FNI országos fiókhálózatát, amelyek többségét volt szekusok vezették. A FNI hálózata egyébként Romániát 1990 után kézbe kaparintó politikai-gazdasági-szekus hálózat embereiből állt, és korlátlanul élvezte a korabeli hatóságok támogatását.

A FNI-ért kezességet vállalt az Értékpapírokat Felügyelő Országos Bizottság, a Pénzügyminisztérium, a kormány és a CEC több vezető munkatársa is, közülük 14 személyt állítottak bíróság elé a botrány kirobbanásakor, azonban végül csak Maria Vlast, a SOV Invest volt elnökét ítélték el.

2000 elején, amikor a FNI helyzete ingataggá vált – bár

ebben az esztendőben a FNI még 473 milliárd lejes bevételt könyvelt el, bár helyzete ekkor már ingataggá vált.

Ebben az évben Vântu már hatalmas vagyonnal rendelkezett, amint az a felesége válóperes ügyvédje által akkoriban közzétett ötdoldas listából is kiténik. Bankszámláin 505 milliárd lejnyi készpénz szerepelt, részvényei több mint 330 milliárd lejt értek. Emellett húsz ház és lakás tulajdonosa volt, közöttük szerepelt egy 15 szobás ingatlan Bukarest szívében, a Párizs utcában – ahol most a házkutatás alkalmával kutyáját meglőtték – és egy 27 szobás nyaraló Otopeni-ben.

Médiabirodalma – benne a *Realitatea* hírtévével – révén beleszólt az ország politikai életébe is: 2004-ben Traian Băsescu-t segítette államfői székbe. Tavaly viszont már azon volt, hogy második mandátumát ne nyerhesse el – egyesek szerint emiatt került rács mögé.

Egy év – ezermilliárd lejért

Vântu rendkívül elővigyázatos volt: került, hogy bármilyen iratot is maga írjon alá, ha csak módja volt rá, közvetítővel dolgoztatott. Ezért különös, hogy ennyire elővigyázatlanul beszélt telefonon Popával, nyíltan tárgyalva a szökevény pénzbeli támogatásról is. Vântut éppen amiatt vették őrizetbe, hogy különféle összegek kijuttatásával bűnpártolást követett el, megnehezítve Popa lebukását. Ovatossága miatt a FNI-csalást sem sikerült rábizonyítani, Maria Vlast vonták felelősségre, most pedig Nicolae Popa lakol majd érte. Utóbbit tartják a legfőbb felelősnek a FNI összeomlásáért. Neki 2000-ben sikerült kiszöknie az országból és Indonéziába menekülnie, előtte azonban Vlast is átmenekítette Bulgáriába, ahonnan a jelenleg börtönbüntetését töltő Vlas Izraelbe távozott, három év után azonban feladta magát. Popát Romániában 15 év szabadságvesztésre ítélték a FNI megbuktatása és az ezzel okozott több mint 15 ezer milliárd lejes kár miatt. Ezermilliárd lejenként egy év – nem is olyan rossz üzlet Popa számára.

Vântuval együtt további két személyt is őrizetbe vettek: a moldovai köztársaságbeli Octavian Țurcan és Vântu gépkocsivezetőjét, Alexandru Stoian. Mindkettőjüket azzal vádolják, hogy segédkezett nyújtottak Popa pénzeléséhez. ◀

A főkolompok: Sorin Ovidiu Vântu és Nicolae Popa, valamint „összekötők”: Alex Stoian és Ovidiu Țurcan

Törökország búcsúja Atatürk örökségétől

Az ankarai kormány azt reméli, hogy a tegnapi megtartott népszavazáson a polgárok többsége beleegyezését adja az átfogó alkotmányreformba. Néhány kérdés – mint például az Atatürk-féle világi állam – meglehetősen kényes témának számít.

Gy. Z.

► Már maga a referendum időpontja is meglehetősen beszédes: az 1980. szeptember 12-i katonai puccs harmincadik évfordulóján szólították a választókat az urnához. A csaknem ötmillió polgárnak az akkor átvitt alkotmány sorsáról kell döntenie: huszonhat olyan változtatásról, amelyekkel Recep Tayyip Erdogan több demokráciát és szabadságot ígér. Aki a változások ellen van, dörögte a kormányfő, az „az 1980. évi puccs szellemét támogatja”.

A muzulmán reneszánsz

A kérdés kényességét mi sem bizonyítja jobban, mint hogy Kemal Atatürk pasa, a

„Törökök Atyja”, a modern török állam megalapítója a hadsereget tette meg a demokrácia és a világi berendezkedés letéteményesévé: a világon egyedülálló módon az alkotmány a fegyveres erőket jogosítja föl arra, hogy közbeavatkozzék, ha a demokráciát fenyegetve látja. Ha egy török katonai junta magához ragadja a hatalmat, az nem azonos a dél-amerikai puccsokkal, noha ezekben sok hasonlóságot fedezhetünk fel. Az elmúlt évek ankarai változásai azonban egészen más irányt vettek: a miniszterelnök Erdogan és az államfő Abdullah Gül többé-kevésbé mérsékelt iszlamista irányvonalat képvisel, amely a világban tapasztalható muzulmán reneszánszsal a háttérben széles körű támogatást élvez.

A kormány, amely hol az európai integráció hívének mutatkozik, hol pedig azt hangsúlyozza, hogy jól megvannak Brüsszel nélkül is, mindenestre „korszerű” módszerekkel igyekszik áthangolni a közvéleményt. Nyomást gyakorolt a szakszervezetekre, a munkaadók és a munkavállalók szövetségeire, a civil szervezetekre, hogy idejekorán valljanak színt. Egyetlen példa az esz-közökre: a Dogan Holding nevű rendszerbíró média-konzernt tavaly csillagászati adóbírsággal sújtották. Semmi sem drága: jövő év júliusában általános választások lesznek, s a kormányzó AKP célja – noha fennáll a mandátumvesztés veszélye – a már évekkal ezelőtt elkezdődött „rendszerátalakítás” kiteljesítése. Törökország egészen új állam lesz (lehet).

A „kemali világnézet”

A köztársaság felett mind ez ideig a hadsereg gyámkoddott. A táborkok az 1980-ban végrehajtott puccsot követően ugyan hozzájárultak az újabb szabad választásokhoz, de a maguk szája íze

szert új alkotmányt hagytak népszavazás útján jóvá. Ez az alaptörvény kivételes mechanizmusokat hagyott jóvá az igazságszolgáltatás, a közigazgatás és a hadsereg számára, s a katonaság – személyes szereposztással az államapparátusban – hatalmas befolyásra tett szert a politikában. Ha tehát a tegnapi referendum pozitív eredménnyel zárul, az a fegyveres erők politikai hatalomfosztásával lehet egyenlő.

Sok változás kifejezetten megfelel az európai irányelveknek. Adatvédelem, több jog a munkavállalóknak, a nőknek és a nyugdíjasoknak, ombudsman hivatalba állítása – mindezt Brüsszel is helyeslően fogadná. A bírálók azonban inkább az egyes pontokon csillogó cukormázat hangsúlyozzák, ami az alkotmánybíró és a „bírák és államügyészek legfelső tanácsa” reformját illeti. Mindkét intézmény állományát földuzzasztanák, ami anélkül teremtené meg az AKP politikai súlyát, hogy a jelenlegi tagokat eltávolítanák a testületekből. Olyan személyekről van szó, akik mind ez ideig a „kemali világnézet”

felé hajlottak, tehát a hadsereg helyzetét, a status quót erősítették.

A vonat nem állhat meg

Az Európai Unióban mindinkább növekszik a kételkedés Törökország csatlakozásával kapcsolatban. Catherine Ashton, az unió „külsőügyminisztere” a hét végén Brüsszelben amellel szállt síkra, hogy Ankarával a tagságtól függetlenül erősíteni kell a stratégiai kapcsolatokat, ugyanakkor Guido Westerwelle német külügyminiszter „kilátástalan folyamatként” jellemezte a tárgyalásokat. Az EU-tagországok diplomáciai vezetőinek köztelen találkozáján a berlini politikus arra emlékeztette ankarai kollégáját, Ahmet Davutoglut, hogy a 2005 októberében megnyitott csatlakozási tárgyalások akadozásának fő oka a megoldatlan Ciprus-kérdés. Unió körökben növekvő aggodalommal hangsúlyozzák, hogy a Törökországgal folytatott megbeszélések zsákutcába juthatnak. Ha minden így folytatódik, 2011 végéig a harmincöt

tárgyalási fejezetből mindössze hármat tudnak megnyitni, nyolcat eleve jegelni kellett, mivel Ankara változatlanul nem engedélyezi, hogy a ciprusi görög köztársaság használhassa a török kikötőket és repülőtereket. Tíz további fejezete Ciprus és Franciaország fenntartásai miatt nem nyitható meg. Kizárólag az *Egyebek* címet viselő jutott el a lezárásig.

Az év végéig az EU soros elnökségét adó Belgium ügyvezető külügyminisztere (az országban hónapok óta nem sikerül megalakítani a teljes jogú új kormányt), Steven Vanackere óvott a csatlakozási tárgyalások megakadályozásától. „A vonatot nem állíthatjuk meg” – mondta képletesen. Belgium ezért december végéig meg kívánja nyitni a versenypolitikai fejezetet. Ehhez azonban Törökországnak előbb meg kell reformálnia idevágó törvényét. Ezzel pedig visszaérkeztünk a tegnapi népszavazáshoz, amelynek eredményére néhány napot még várunk kell: a referendum áttételesen arról is dönt, hogy sikerül-e közelebb hozni Törökország uniós tagságát. ◀

Lap-top

A hétvége címe. Romániát sarokba szorították a sajtószabadság kérdésében, *Economistul*.

Magyarázat. Az Európai Parlamentben a vitát aggasztó jelenségek váltották ki: különösen Romániában, Olaszországban és Magyarországon a tömegtájékoztató pluralizmusa veszélyben van. Romániát most azért marasztalják el, mert az államvezetés a sajtót veszélyforrásnak tekinti az állambiztonságra nézve. Az *Economistul* ki mondja: a forradalom ebből a szempontból hiábavaló volt, legnagyobb vívmányát tapossák sárba. Tegyük hozzá: országunkban a tömegtájékoztató lefejezése, a sajtószabadság tudatos megfojtása az állampolitika (költségek) része.

Jó lesz? Érdekes következtetésekre jut az *Evenimentul zilei* két jegyzetírója. Mircea Cărtărescu szerint az ország jelenlegi helyzetében „a megoldás a liberalizmus”, vagyis az adók csökkentése. Silviu Sergiu szerint a lakosság zöme PSD-PNL kormányt szeretne, de nem annak az árán, amivel SOVintu fenyegette meg letartóztatásakor Traian Băsescut, hogy miután már nem lesz államfő, börtönbe kerül. Ezt a popor nem fogja hagyni, mondja S. S.

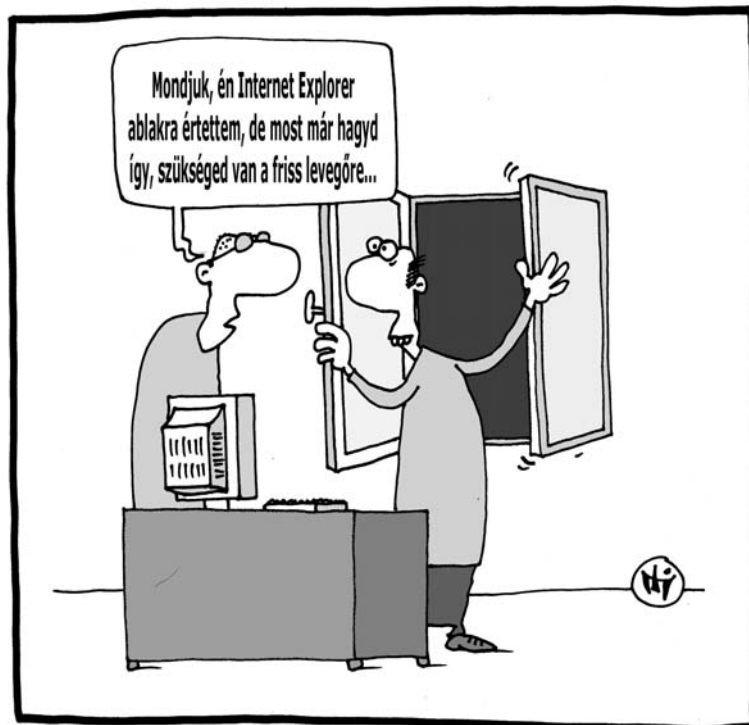
Még egy besúgott. Amint az *Adevărul*-ból megtudjuk, még egy román író „szekus könyvét” olvashatjuk. Radu Tudoran író, költő, esszéista az igazi „disszidensek” közé tartozott; fő besúgóinak listája pedig ugyancsak elgondolkasztó: Alexandru Paleologu, Mircea Iorgulescu és Eugen Uricaru kiváló és köztiszteletben álló, meghatározó kritikusok voltak. Tudoran könyvét „mások írták”: a kötet az 1982 és 1985 közötti követési dossziék (vagyis az említettek besúgói jelentései) alapján készült.

A nap álhíre. Szokatlan módon újságírók raboltak el egy közveszélyes betörőt, kábyszerkereskedőt a fővárosban. Az alvilág aggodalommal figyeli és közleményben ítélte el az emberrablást. Micsoda világ! – panaszkolta az egyik érzékenyebb fegyvercsempész, akiről a gaz mogulok újságjai azt a rágalmat terjesztették, hogy fivérével együtt pofozóversenyeket szokott szervezni.

Minden napra egy mondás

„Nagyot változott a világ: régen a lányok úgy főztek, mint az anyjuk, ma meg úgy isznak, mint az apjuk.” Shirley Maclaine

Fülledt munkahelyi légkör

Horváth István

Kultúráköziség!

SZELLEMI DÍZÉS

1999-ben jelent meg Klagenfurtban az Europa erlesen sorozatban a Siebenbürgen kötet, amelynek román, szász és magyar szerzői (német nyelvű tolmácsolásban) egymásnak felelgetnek egy közös szöveget mondván/írva, kiváltképpen úgy, hogy az egyes szemelvények kiragadva eredeti kontextusukból (...) a fordítások nyelvén még közelebb kerülnek egymáshoz, elmosódik az esetlegesen nemzeti/nemzetiségi konfliktus, amely az eredeti nyelvű szövegből esetleg kiolvasható lenne, és egy régió tragikus művelődés/irodalom/mentalitás történeteként, polifón panasz-ként adja elő az erdélyi régió kultúráköziségét. (...) Az említett Erdély-kötet az utószót szerző Georg Aeschel idézve búcsúztatónak készült. Mivel szerinte egy Erdélyről szóló irodalmi szövegek gyűjteménye csak búcsúztató (Nachruf) lehet. Erdély nincs többé, folytatja. A Kárpátok hegyláncától övezett vidék, amely egykori többnemzetiségű jellegét kő- és papír tanúbizonyságokkal örökölte meg, nem él többé. Önmaga romszerű emlékművévé meredezett. Eppen ezért egy erdélyi búcsúztató nemigen lehet más, mint irodalmi szövegek gyűjteménye. A látzólag kevésbé a kultúráköziségre célzó antológiát és utószavát nem intézhetjük el azzal, hogy a szászok erőszakos eltávolítása és nem egészen önkéntes exodusa olyképpen rendezte át az erdélyi irodalom- és kultúráköziséget, a kultúra-átszövődéseket, a kontaktusok és nem csekély számú konfliktusok rendszerét, hogy egy ország életéből kiiktatott egy kultúrahordozó, kultúrateremtő, kultúrahagyományozó világot, társadalmat. (...)

Fried István: Összehasonlítás és kultúráköziség

Bolondok hajója

Csak úgy kapkodom a fejem az utóbbi időszak hazai eseményei láttán, holott azt hittem, a romániai furcsaságokhoz több mint hatvan, ezen belül pedig a dâmbovița-menti képtelenségekhez közel negyven esztendőn át hozzáédződött emberként engem már semmi sem lephet meg. De hát ki ne képedne el, ha az államfő legazemberezi a nyugdíjemelés mellett kardoskodó politikusokat, miközben szemrebbenés nélkül aláírja annak a Ioan Botişnak a munkaügyi miniszteri kinevezését, aki a 2008. évi választási kampányában 305 eurós szociális nyugdíjat ígért. Ugyanez a tárcavezető az alkotói honoráriumok fejletlen megadóztatása nyomán támadt zűrzavar kapcsán bocsánatot kért a végeérhetetlen sorokért, amelyek főnöke, a miniszterelnök szerint nem léteztek. Ahogyan Traian Băsescu szerint nincsenek a Demokrata Liberális Párton belül egymással szembenálló érdekcsoportok sem, bár nyílt titok, hogy a tömörülést belső hatalmi frakcióharcok emésztik.

Ki ne döbbenne meg akkor, amikor az államfő úgy akar pontosságra nevelni egy építkezési vállalkozót, hogy kilátásba helyezi: a határidő megszegése esetén hajbakapnak. (Az ajánlat már csak azért is lovagiatlan, mert üstökön ragadás tekintetében Băsescu nem csak tisztsége, de frizurája miatt is előnyösebb helyzetben van.)

Vagy: lehet-e józan ésszel megemészteni a hírt, miszerint a demokrata-liberálisok hangadó politikusa, Raluca Turcan szerint Silviu Prigoană soha nem lépett ki a tömörülésből, holott a médiacézár, üzletember, újabban rosszlányokat és jó kuruzslókat törvényesíteni kívánó bukaresti főbukás maga jelentette be, hogy megvált a párttól, amely rá akarta kényszeríteni, hogy válasszon üzletemberi és politikusi minősége között.

De párját ritkítja az oktatási tárcavezető ötlete is, miszerint a gyermekek fogyatékkal élőkhez való viszonyulását megkönnyítendő és a másság iránti toleranciára nevelés érdekében az óvodai játékszereket nyomorék, illetve „afrikai és ázsiai faji jellegességeket felmutató babákkal” kell kiegészíteni. És ott van még annak a sürgősségi kormányrendeletnek a tervezete, amely – egyéb képtelenségek mellett – arra kötelezné a fogyatékkal élőket, hogy mielőbb küzdjék le fogyatékaikat és álljanak munkába, ha nem akarják elveszíteni szociális juttatásukat. A fogyatékaikhoz makacsul ragaszkodó személyt 20 ezer lejig terjedő bírsággal sújtának.

Bogdán Tibor

Lám, csak az utóbbi néhány nap történései alapján is örültek házában nevezhetnének Romániát. Vagy stílusosabban – az államfő alapfoglalkozását is figyelembe véve –, Katherine Porter nagyszerű regényének címet idézve: bolondok hajójának.

Akikért a csengő szól...

Butuska kis jegyzetet olvastam a minap egyik napilapunkban. A szerző néhány fogalom- és képlettöredékekkel indítva írását, azon elmélkedett, hogy miért kell a középiskolásoknak olyan furcsaságokat tanulniuk, amelyeknek semmi köze a valós élethez, hiszen az érettségit követő nagybetűs Életben már soha nem találkozunk határértékekkel, exponenciális függvényekkel és így tovább. Tovább fűzve gondolatait, a szövegíró többek között ezzel is magyarázta a pórérettségi csődjét, amely a nyári katasztrófa után immár ősszel is bekövetkezett, és levonta a következtetését: hát nem szégyen az, hogy olyan haszontalan és fölösleges ismeretekkel gátolják meg a jobb sorsra érdemes fiatalok érvényesülését, mint a matematika?

Székedi Ferenc

Feltételezem, ha a jegyzetnek nem megszabott lapteret kellett volna betöltenie, akkor a fejtegetések a következő gondolatmenetben folytatódhatnak: mivel a matek miatt a fiatalok elbuktak, sehova nem tudnak felvételezni,

váltság van, munkahely nincs, ezért kívándorolnak, következésképpen csökken a romániai magyarság létszáma, és végső soron a másodfokú egyenletek megoldásának a képtelensége nemzethalálhoz vezet a Kárpát-medencében ebben a természeti kincsekkel oly bőkezűen megáldott sarkában.

De hát nem a matematikát akarom én most védeni és arról írni, hogy nélküle hol topogna most az emberiség (és a szerző sem számítógéppel, hanem vésővel és kalapáccsal rohatná a betűit két nyílzápor között valamelyik jurtában), hanem egyébre szeretném felhívni a figyelmet. Az idej, balul sikerült érettségi vizsgák körül valóban rengeteg vélemény elhangzott, és ideje lenne ezt a vitát valamiképpen tovább vinni, de nem a felszínen, hanem eljutni az oktatási rendszer megváltoztatásának azokhoz a lényeges csomópontjaihoz, amelyeknek felismerése nélkül minden marad a régiben. Ugyanis jelenleg még mindig az egymásra mutogatás időszakában vagyunk. A szülők saját gyermekeikre és tanáraikra: te csak a számítógépet bújod, nem tanulsz semmit,

Megváltozott a világ. És képtelen vele együtt változni az iskola. Nézzük meg a gyermekeinket.

nem olvasol semmit, bezzeg az én időben kívülről tudtam a Toldit, az Anyám tyúkját, mindemellett valamennyi Verne- és indiános könyvet ronggyá olvastam, a tanárok pedig azért nem tanítanak meg titeket ingyen az iskolában, hogy otthon

majd jó pénzért pótórákon mondják el adják ugyanazt. A tanárok pedig a szülőket dorgálják, miszerint mit sem törődnek a gyermekneveléssel, reggeltől-estig csak a

pénzért rohangálnak, de ha nem így lenne, akkor sem lehetne eredményeket elérni abban az iskolarendszerben, amely évtizedek óta reformkórában szenved. Azok a lehetetlen tantervek. Azok a használhatatlan tankönyvek, amelyeknek kiadását csupán a piactudományi elvek és a nyomdai haszon vezérli. Miközben a médiában szeptemberről-szeptemberre visszatérnek a hazai oktatási rendszer nagy kérdései: hol lehet lehúzni a vizet a mellékhelyiségekben és hol nem, hány iskola működését engedélyezte a közegészségügy és hányat nem, hol és ki osztogatja tejet és kiflit, a hazai termelők viszik a kukacos, vagy inkább a

helyhatóságok-barát cégek a rothadó import almát a kisiskolásoknak? És közben a mindössze néhány szóban összefoglalható, legfontosabb kérdés sikkad el. Megváltozott a világ. És képtelen vele együtt változni az iskola. Nézzük meg a gyermekeinket. Nem butábbak és nem okosabbak, mint mi magunk voltunk. De mások. Óvodás korukban képesek eligazodni a számítógép-kezelésben, középiskolási korukban nincs olyan hely, ahol műszaki kutyúkkal, akit és amit akarnak ne tudnak elérni, megtalálni. De mi az, ami nem változott meg? Hogy írniuk kell, beszélniük kell, különböző helyzetekből kell kivágniuk magukat, következésképpen nap mint nap gondolkodniuk kell. Önállóan. Rugalmasan. Alkalmazkodva. Az iskolának, a tanároknak a merev, lexikális tudást adagoló sablonoktól erre kellene átváltaniuk, és a szülőknél ugyanezt kellene elvárniuk. Hogy azt a bizonyos hétköznapi alkotókészséget és alkalmazkodó képességet tanítsák. A matek és sok más tantárgy mindennek kiváló eszköze lehet. Ha nem a képlet és az adathalmaz van az előtérben. Hanem az összefüggéseket magyarázó gondolat.

Röviden

Sztárcsináló média

Szeptember 15-én, este 7 órakor Sztárcsináló Média címmel Jordán Éva operatőr, Könczei Csongor néprajzkutató, Lakatos Róbert filmrendező, Sándor Boglárka újságíró, Schneider Tibor operatőr, Soós Attila fotóművész, Székely Sebestyén György művészettörténész beszélgetnek a kolozsvári EMKE–Györkös Mátyás Albert Emlékházban, Ferencz Amália és Köllő Kata moderálásával. A beszélgetés során a meghívottak azt a kérdéskört vizsgálják, hogyan segíthet a média az igazi értékek felfedezésében és népszerűsítésében. A beszélgetést élőben közvetíti az Agnus Radió, amely Kolozsváron és környékén fogható.

Mozgásműhely
gyerekeknek

„Akrobatika gyerekeknek” nevű mozgásműhelyre kerül sor Vajna Noémi vezetésével a kolozsvári Ecsetgyár stúdiótermében. A szervezők hétfőtől csütörtökig várják az I–VIII. osztályos gyerekeket a rendezvényre. A naponta délután 3 és 7 között zajló foglalkozás játékosan ötvözi az improvizációt, kontaktáncot és az akrobatika elemeit, fejleszti a koncentrációs képességet, a csapatmunkát, a kreativitást és a testi öntudatot.

Életet leheltek a kastélyba

Első alkalommal szerveztek a Maros megyei Keresden Kulturális Kastélynapot azzal a céllal, hogy ismertté tegyék Erdély egyik legszebb reneszánsz épületét, valamint hogy életet leheljenek bele. A várkastély az 1400-as években épült, a Bethlen család egykori rezidenciája volt, 1949-ben államosították.

Antal Erika

A szervezők elégedetten zárták az első alkalommal megrendezett Keresdi Kulturális Kastélynapot, amelynek több mint száz résztvevője volt, és amelynek az egyik legnagyobb hozadéka, hogy sikerült egy tévhitet, egy ellenérzést szétoszlatni a kastély magyar tulajdonosai csak a román jobbágyok kizsákmányolására voltak jók. Szabó Árpád szervező elmondta, ezzel az eseménnyel sikerült egyfajta együttműködést elindítani a tulajdonosok és a falubeli román lakosok között, hiszen leginkább az említett téves felfogás bélyegezte meg eddig ezt a kapcsolatot. „Minden várakozásomat felülmúlta a szombati rendezvény, amelyre eljöttek a falubeliek is, az ortodox lel-

kész is, megnézték a fotókiállítást, nagy sikert aratott köreikben Simonffy Katalinnak a kastélyról készített dokumentumfilmje, de nagyon tetszett Bicskei Zsuzsanna performansa is” – mondta lapunknak a szervező, aki a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem tanáraként korábban tanítványával járt Keresden, és a diákok kezdeményezték, hogy alkotótáborokat kellene ott szervezni.

„Marosvásárhelyen Keresdes Gyula műépítésztől hallottam, hogy Keresden áll Erdély egyik legszebb reneszánsz kastélya, elmentem és megnéztem, meggyőződtem erről magam is. Majd gróf Bethlen Anikóval is beszélgettem, akinek az volt az elképzelése, hogy valamilyen módon életet keltsen lehelni a kastélyba” – ecsetelte a kastély népszerű-

Kellemes meglepetés volt a szervezők számára a nagyszámú érdeklődő

A szerző felvétele

sítésére vonatkozó tervek születésének körülményeit Szabó Árpád. A terveket követették a különböző táborok. Az elhanyagolt és tönkrement dendrológiai kertet a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem kertész-mérnöki szakos diákjai mérték fel, a kastélyépületről a kolozsvári építészhallgatók készítettek felmérést, a látványt a fotó-médiatábor résztvevői rögzítették fényképeken és filmfelvételeken, mindezt egy-egy többnapos tábor keretében. Ezt követ-

ték más alkotótáborok, így a marketing- és kommunikációs, foto-média tábor, építészes és mozgásművészeti tábor. Ugyanakkor kerekasztal-megbeszélést is szerveztek a táborvezetők, a támogatók, a kastély tulajdonosaival, amelynek témája a kastély élő központtá való alakítása volt. Szabó Árpád lapunknak elmondta, az egyetlen felmerülő problémát az okozza, hogy a kastély rendbehozatalára az építészek szerint legkevesebb 2,8 millió euróra van szükség. A to-

vábbiakban a szervezők szeretnék folytatni a jó ötletnek bizonyult kastélynapot, mi több, azt az elképzelést is megvalósítanák, hogy tíz éven belül a Bonchidai Kastélynapokhoz hasonló fontos kulturális esemény jöjjön létre a keresdi Bethlen-kastélyban. „Ha évről évre többnapos rendezvénysorozattal sikerül életre kelteni a reneszánsz épületegyüttest, minden bizonnyal sikerül a befektetők érdeklődését is felkelteni” – fejtette ki Szabó Árpád. ◀

Tábor az együttélésért

Az együttélést is tanulták a különböző etnikumú gyerekek

A. E.

Egy hét alatt tíz román, tíz magyar és tíz roma gyerek tanult játszva, pedagógusok és művészek irányításával kézművességet, zsonglorkodást, animációt, pantomimet és mozgásművészetet. Nyolcadik alkalommal szervezték meg szeptember 6-a és 11-e között Kolozsváron a Transzit Házban a *Multikulturális alkotótábor gyerekeknek* című programsorozatot. Harminc, 8 és 14 év közötti gyerekek tanulták az együttélést, az egymáshoz való alkalmazkodást. Míg a korábbi években a foglalkozások alapján szervezték meg a csoportokat, az idén először korcsoportokra osztották őket, ma-

garázta a Harbula Hajnalka szervező, aki elmondta, hogy három csoportba sorolták a résztvevő gyerekeket, a 8-9 évesek kerültek a kis csoportba, a 10-11 évesek a középsőbe, a 12-14 év közöttiek a nagy csoportba. A délelőtti és délutáni foglalkozásokon tapasztalhatták meg az együttjátszás vagy játszva alkotás örömeit. Megtanulhatták, hogyan készül egy nemezelte kigó, a kontaktánc-műhely keretében különböző mozgásművészeti technikákat sajátíthattak el, a pantomimes segítségével pedig fejleszthették ritmusérzéküket, vagy éppenséggel megtanulhatták a marionettbábuk kezelését is. A vizuális műhely keretében kis animációkat készít-

hettek egy szakember segítségével. Harbula Hajnalka lapunknak elmondta, az órarend szerinti foglalkozások mellett a közös étkezések voltak a nap legfontosabb pillanatai. A táborozók között voltak úgynevezett visszatérők, de többségük most jött először. Az egyik nyolcéves kislány a szombati zárórarendezés után zokogva mondta el, hogy számára ez volt a legjobb a nyárban és szeretné, ha máskor is lenne ilyen, osztotta meg élményeit Harbula Hajnalka. „A kreativitást, a csoportszellemet fejlesztettük, de a többnyelvűséggel való ismerkedés, az együttélés is fontos szempont volt a táborban.” – számolt be a szervező. ◀

Tízéves a Budapest Világörökségéért Alapítvány

ÚMSZ

Tíz éve jegyezték be a budapesti építészeti örökségvédelem ismert szereplőjét. A közhasznú Budapest Világörökségéért Alapítvány (BVA) hivataloktól és gazdasági érdektől független önkéntes szakmai munkáját elsősorban az UNESCO által kivételes egyetemes értéknek, az egész világ kulturális örökségének nyilvánított budapesti panoráma és a világ legjelentősebb eklektikus városa, a pesti történelmi óvá-

ros megőrzése és a főváros jövőjébe való szerves integrálása érdekében végzi. Eklektikus, szecessziós és Bauhaus lakóházak eredetihez hű felújításához nyújtott szakmai és szervezési segítségével újul meg a pesti Duna-part. Európa legnagyobb városfejlesztési adóssága a történelmi Pest rehabilitációja, amelynek megoldására a BVA kidolgozta az ötkerületnyi hatalmas feladatot uniós és fejlesztői forrásokkal tizenöt év alatt megvalósító belső kertés városmegújítási programot.

Ennek képviseletére hozta létre a Rehabilitációs Kerekasztalt, amelynek munkájában legkiválóbb szakemberek mellett a legjelentősebb szakmai és gazdasági érdekképviseleti szervezetek is részt vesznek. Minden év decemberében, Budapest világörökségi évfordulóján az értékörző városmegújítást támogató társadalmi szervezetével, a Pro Budapest világörökségi összefogással aktuális témáról ünnepi konferenciát rendez a Magyar Tudományos Akadémián. ◀

HIRDETÉS

Nagybánya
Szept. 17-19.

Fotó-
Fesztivál
2010

Neoton Família
Transylmania
Folker Knock Out
Találkozó Bőjte Csabával

www.foterfesztival.nagybanya.ro

MIÉNK ITT A TÉRI!

Horthy kísértett Csíksban

ÚMSZ

▶ Árpád-sávos lobogó árnyékában, a Horthy korszak relikviáinak bemutatásával a II. Bécsi döntésre és Észak-Erdély Magyarország-hoz való „visszatérésére” emlékeztek a hétvégén Csíkszeredában. A Hatvannégy Vármegye Ifjúsági Mozgalom (HVIM) által kezdeményezett ünnepsorozat a Csíkszéki Nemzeti Tanács, valamint a Mátyás Huszáregyesület támogatta, ünnepi beszédet Ráduly Róbert Csíkszereda RMDSZ-es polgármestere mondott.

Szellemlovak és szellemlovások

A helyi lakosok mérsékelt figyelemmel követték a lovas felvonulást, amely a vasútállomástól indult, végighaladt a Kossuth Lajos utcán és a Mikó-vár előtti térre vezetett. Horthy Miklós „szellemét” a menet élén vezetett, felnyergelt, de senki által nem lovagolt fehér ló idézte meg. Az ünneplők előtt felolvasták a kormányzó kolozsvári beszédét. Az eseményen képviselték magukat a történelmi-nevezett egyházak: beszédet mondott Darvas Kozma József római katolikus esperes, Szatmári Ingrid református lelkész és Solymosi Alpár unitárius lelképásztor. A felszólalók „reményt adónak” neveztek a szeptembert és a felszabadulás emlékét. A helyhatóságokat Ráduly Róbert RMDSZ-es polgármester képviselte, aki az év-

A lovas felvonulás a vasútállomástól indult és végighaladt a Kossuth Lajos utcán

Fotó: szekelyhon.ro

fordulót a „magyar újjászületés” évfordulójának nevezte: „Mi a magyar újjászületés 70. évfordulóján követelhetjük azt, amit nekünk 1918-ban Gyulafehérváron ígértek, követelhetjük azt, hogy a magyar emberek fölött magyar ajkúak döntsenek” – figyelmeztetett az előjáró. Ráduly mellett beszédet mondott Tóth Bálint, a HVIM erdélyi szövívője is. A megemlékezés részeként a résztvevők megkoszorúzták Kopacz Béla polgárőr sírját, akit a városból kivonuló román katonák lőttek le a korabeli szemtanúk szerint. Az ünnepsorozaton részt vettek a magyarországi „Horthy Miklós vitézi rend” tagjai, a Szakszervezetek Művelődési Házában pedig Horthy életéről tartott előadást Tompó László irodalomtörténész.

A válasz: nincs válasz

A csíkszeredai évfordulón nemcsak a Horthy-korszak több jelképével, de a Szálasi korszakra emlékeztető Árpád-sávos zászlóval is szembeülhettek a résztvevők és szemlélődők: lapunk szerette volna megkérdezni Ráduly Róbert polgármestert, tájékozódott-e a rendezvény előtt, milyen önkényuralmi jelképek kapnak szerepet a megemlékezésen, és ennek tudatában engedélyezte-e a helyi testület az ünnepsorozatot? Ugyancsak szeretnénk volna tájékoztatást kérni az előjárótól arra vonatkozóan, hogy tekinthető-e politikai állásfoglalásnak együttműködése a szélsőséges szervezetként számon tartott Hatvannégy Vármegye Ifjúsági Mozgalommal. Ráduly Ró-

bert azonban többszöri megkeresésünkre sem reagált.

Az eseményt engedélyezte a helyi csendőrség is. A testület képviselője Adrian Cigărean a jóváhagyással kapcsolatban elmondta, fenntartásai voltak a kezdeményezéssel kapcsolatban, de az önkormányzati engedély mellett értelmét veszítette a tiltás. „A vonatkozó jogszabályok értelmében az önkormányzat akkor is hozzájárulhat egy nyilvános akcióhoz, ha a csendőrség és a rendőrség ellenzi azt” – figyelmeztetett Adrian Cigărean.

A megemlékezés jellegével és üzenetével kapcsolatban óvatosan fogalmazott Ladányi László, Hargita megye prefektusa is. „Az önkormányzatiság azt jelenti, hogy a döntéseket helyi szinten hozzák. Ha polgármester

úgy döntött, hogy engedélyezi a megemlékezést, a prefektúrának nincs joga ezt felülbírálni” – ismételte meg a helyi csendőrség érveit a kormányzati előjáró. Ladányi László hangsúlyozta: az általa vezetett hivatalnak feladata azon öröködni, hogy a rendezvény törvényes keretek közt zajljon le. Kérdésünkre, miszerint a megemlékezés, abban a formában, ahogy az a hétvégén, Csíkszeredában zajlott, a fasiszta jelképeket tiltó törvény hatálya alá esik-e, a prefektus azt válaszolta: „En nem voltam ott a rendezvényen, nem tudom, milyen jelképeket használtak. Ha azonban valaki kifogásolható szimbólumokat látott, bepanaszolhatja a rendezvény szervezőit és a polgármesteri hivatalt”.

Egry: ez a korszak nem az a korszak

Egry Gábor történész-politikológus, a budapesti Politikai Történelmi Intézet munkatársa szerint elnagyolt kép áll az erdélyi közvélemény rendelkezésére a Horthy-rendszerrel. „A probléma az, hogy sokan szemmel láthatóan a történelmet akarják felszabadítani és a történelemben szeretnék elérni azt, amire egyébként ma lenne szükségük. Akármit is gondoljunk Észak-Erdélyről, ennek nem sok köze van mai kisebbségpolitikához, kisebbségi jogokhoz. Legalábbis olyan közvetlen formában, ahogy azt sokan hiszik” – fogalmazott Egry. ◀

Becszengettek az iskolákban

Hírösszefoglaló

▶ Ma kezdődik az új, 36 tanítási hétből álló tanév, amely 2011 június 17-ig tart. A tanügy minisztérium nyilvántartása szerint 3,2 millió diák és óvodás vesz részt idén az intézményes oktatásban. Fontos változás, hogy ebben a tanévben a nyolcadikos diákok egy héttel korábban, június 10-én, a XII. illetve a XIII. osztályt végző középiskolások pedig két héttel korábban, május 27-én zárják a tanévet. Az első félévben egy hetes szünetet kapnak az elemi iskolások és az óvodások november 1–7. között, a téli vakáció 2010. december 22-én kezdődik és 2011. január 4-ig tart. A félévzáró vakáció a január 29 és február 6 közötti időszakra esik. A második félévben az oktatás 2011. február 7-én kezdődik és április 15-ig tart. 2011. április 16-án veszi kezdetét a tavaszi vakáció és április 25-ig tart. A diákok nyári vakációja június 18-tól szeptember 11-ig tart, ez egy héttel kevesebb, mint a 2009–2010-es tanévben. A 2010–2011-es tanév első félévi dolgozatait 2010. december 17-ig kell megírni, a második szemeszter félévi dolgozatait pedig 2011. május 20-ig. Az érettségi június 6-án kezdődik és július 1-ig tart. Az érettségi vizsga első szakaszában, június 6. és 23. között szóbeliznek a maturanusok. A záróvizsga második részében június 27. és július 1. között szervezik meg az írásbeli vizsgákat. ◀

Megújulnak a kórházak

Hírösszefoglaló

▶ A hétvégén átadták a nagyváradi Gavril Curteanu Városi Egyetemi Kórház felújított járóbeteg-rendelőjét. Ez az Észak-Nyugati Fejlesztési Régióban az első munkát, amelyet a 2007–2013-as Regionális Operatív Programból valósítottak meg. A nagyváradi önkormányzat pályázatának összértéke több mint 4,4 millió lej.

Elfogadható romániai ellátást

„Ez a befektetés igazolja a decentralizáció fontosságát: megmutatja, milyen eredményekre vezet, ha a helyi közösség is kiveszi a részét a támogatásból. Különösen fontosak ezek a beruházások a határ menti megyékben, hogy európai színvonalú ellátást biztosíthassunk Romániában is” – nyilatkozta Cseke Attila miniszter az átadáson. A nagyváradi kórház járóbeteg-rendelőjének felújítása 4.481.773,64 lej összértékű beruházásból valósult meg, ebből 3.570.844,56 lej vissza nem térítendő támogatás. Ennek finanszírozási forrása a 2007–2013-as Re-

gionális Operatív Program 3. tengelye, amelynek a célja a szociális infrastruktúra és az egészségügyi szolgáltatások infrastruktúrájának javítása, korszerűsítése. A korszerűsítést az Egészségügyi Minisztérium egymillió lejjel támogatta.

Jut pénz a szülészetre

A következő jelentős egészségügyi beruházás keretében több, mint 3,5 millió eurós alpból megújul a Kolozs Megyei Egyetemi Kórház szülészete és újszülöttszála is. Az erre vonatkozó szerződést a hétvégén írta alá Cseke Attila egészségügyi miniszter. A pályázat nyertese egy osztrák konzorcium, amelynek feladata 4373 m² alapterület felújítása a kórházban, az európai normáknak megfelelően. Az osztályokon kialakítják a megfelelő betegellátás feltételeit: újracsatolják a betegszobákat, kicserélik az elektromos hálózatot, az oxigénellátást, a szellőztető- és a fűtési rendszert. Felújítják a nyílászárókat, illetve a fürdőszobákat és két új liftet építenek. A beruházás költségeit a Világbank és az Európai Befektetési Bank finanszírozza. ◀

Újabb giulești-i áldozat

ÚMSZ

▶ Egy hónappal a példátlan katasztrófa után, az orvosi erőfeszítések ellenére, váratlanul meghalt az augusztusi, giulești-i tűzvész hatodik áldozata. A hétvégén elhunyt csecsemőt az elmúlt hetekben a fővárosi Grigore Alexandrescu kórházban ápolták. Dan Enescu, a szerencsétlenségben súlyosan megsérült újszülöttek rehabilitációjáért felelős szakember a halálesettel kapcsolatban elmondta: az újszülött súlyos légzőszervi sérülésekkel érkezett a Grigore Alexandrescu kórháza, testfelületének több mint negyven százaléka megégett, s bár sikerült állapotát ideiglenesen stabilizálni, hosszú távú rehabilitációja sikertelennek bizonyult. Még öt sérült csecsemőt kezelnek a bukaresti klinikán, Dan Enescu úgy véli, esetükben van alapja a bizakodásnak, a túlélők mindegyike, a lehetőségekhez képest, jó állapotban van. Az újszülötteknek gyarapodott a súlya, fejlődésük jól követhető, ellenőrizhető. Egy beteg lélegeztetését segítik még mesterségesen, a gyerekek többsége azonban önálló-

an lélegzik – hangzott el a hétvégi szakmai beszámolóban. A tragédia túlélőinek állapotát huszonöt napja követi egy, erre a célra összehívott konzílium, a romániai orvosok munkáját izraeli önkéntes szakértők is segítették.

A traumatológusokból, neonatológusokból, sebészekből álló izraeli orvoscsoport azért érkezett Romániába, mert a koraszülöttek egészségi sérüléseinek kezelése rendkívüli szakmai tapasztalatot igényel: egyetlen – Indiában bekövetkezett – ilyen jellegű

katasztrófát tart számon a szakirodalom. A giulești-i kórházban történt tüzeset körülményeit ügyészségi eljárás keretében vizsgálják a hatóságok. A balesetet okozó elektromos készülékek vizsgálatát augusztus végén a petrozsényi Bányafejlesztési és Bányabiztonsági Intézetben végezték. Jelenleg csak a koraszülött intenzív osztályon szolgálatot teljesítő aszisztensnő van előzetes tartóztatásban, a kórház többi dolgozója ellen bünvádi eljárás folyik, de az érintettek

szabadlábban védekezhetnek. A letartóztatott asszisztensnő mellett nyílt levélben foglaltak állást kollégái, akik arra hívták fel a figyelmet: az érintett több mint egy évtizede sikerrel, lelkiismeretesen végezte a munkáját, a baleset idején pedig szabályellenesen, egyedül teljesített szolgálatot. A levélírók szerint az intenzív osztályon kezelt csecsemőket a gyanúsított nem azért hagyta magára, mert elhanyagolta munkaköri kötelességeit, hanem azért, mert túlterhelt volt. ◀

A tűzvész után több tucat csecsemőt menekítettek ki a fővárosi szülészetről

Száz szó

Élő adásban mondott fel a norvég közrádió egyik hírolvasója: Pia Beathe Pedersen először panaszkodni kezdett munkájára, majd azt mondta, nem olvassa fel a híreket, mert „úgysem történt semmi érdekes”. A 42 éves nő azzal vádolta munkaadóját, hogy túl nagy nyomást raknak rá és kollégáira, ezért felmond és azonnal kilép a stúdióból, mert „így végre újra nyugodtan ehet”.

Pedersen csaknem kétperces monológiát azzal fejezte be, hogy „hírek sem lesznek szombaton”. Az állomás szóvivője később azt mondta: meglepetésként érte őket, hogy a nő ennyire elégedetlen volt munkájával.

Elképzelem azt a képviselőt, aki lemond mandátumáról, mert unja a törvényhozást. Nem, nem tudom elképzelni...

(szűcs el)

Röviden

A vásárlók még nem találják elég meggyőzőnek a 3D tévét

Egy, a Nielsen Co. által a háromdimenziós televíziózással kapcsolatos fogyasztói magatartásról készített felmérés arra a megállapításra jutott, hogy a közvetlen tapasztalatszerzést követően csökkent a nézők lelkesedése a technológia iránt, bár még így is 52 százaléku vélte úgy, hogy jobb élményben volt része annál, mint amire számított. Az amerikai Cable & Telecommunications Association for Marketing megbízásából végzett felmérés megállapítja, hogy „nagy érdeklődés övezi a 3D televíziózást, de még sok akadályt kell leküzdeni a technológia sikerre viteléhez”. A magas ár mellett a technológia terjedésének legnagyobb akadályát az élvezetéhez szükséges speciális szemüvegek viselésének szükségessége jelenti. A megkérdezettek 57 százaléka nevezte meg a szemüveget a készülék vásárlása ellen hozott döntés okaként.

Filmszallagok a kamera mögött

Rendezőként debütálhat három hollywoodi filmszallag egy női magazin jóvoltából: Jessica Biel, Eva Mendes és Rachel Weisz a Glamour Magazine felkérésére vágta bele első rövidfilmjük elkészítésébe. A Glamour Reel Moments című program keretében megvalósuló rövidfilmek forgatókönyvei az olvasók történeti alapján készültek. Ezrével érkeztek a lap felhívására olyan személyes történetek, amelyek valamilyen jó cselekedetről szólnak, a vállalkozás szponzorációja – a Hyundai – ugyanis ezt a témát választotta. A szervezők végül három filmötletre szűkítették le a kört – különös tekintettel a megvalósíthatóságra. Biel és Mendes már le is forgatták az általuk kiszemelt sztorikat. Weisz pedig szeptemberben fejezi be a sajátját.

Apróhirdetés

Eladó Tusnádfürdő déli bejáratánál, szép környezetben, fákkal egy 3000 m²-es telek, rendezett iratokkal, víz-, villany-, gázbekötési lehetőségekkel. Kiválóan megfelel panzió vagy hétvégi ház építésére is. Ár: 10 euró/m².

Telefon: 0745-312 511.

Csíkseredében eladó kétszobás földszinti lakás, saját hőközponttal, teljesen felújítva. Adottsága bármilyen tevékenységnek megfelel.

Édeklődni a következő telefonszámokon: 0749 788 109 vagy 0744 477 044.

Kiadó 3 szobás (nappali, dolgozó, háló, tágas konyha, 1 fürdőszoba) felújított, bútorozott, teljesen felszerelt (hűtő, mosógép, TV, légkondicionáló, internet/kábeltévé) lakás Bukarestben a Drumul Taberei negyedben. Ár: 300 euró/hó.

Lehetőleg hosszú távra.

Édeklődni lehet a 0723-965-601 számon.

Prigoană, a sajtó pribékje

ÚMSZ

A nyomtatott sajtó és az internetes médiát is az Országos Audiovizuális Tanács (CNA) felügyelete alá vonná Silviu Prigoană demokrata-liberális képviselő. A politikus törvénytervezetet nyújtott be a parlamentbe, amely szerint a napilapok megjelenítéséhez és a portálok működtetéséhez a CNA engedélyre lesz szükség. A jogszabályt elsősorban a nagyobbik kormánypart képviselői támogatják, ám kezdeményezői között találjuk az RMDSZ-es Máté András Leventét is.

Prigoană azzal indokolja a tervezetet, hogy a sajtóban elburjánzottak a „lejárato, sértő és rágalmazó cikkek”. A politikus ezért sürgeti az újságírók jogállásának törvényi szabályozását; amíg ez nem történik meg, addig szerinte a CNA-nak kellene hatástalanítania az írott és internetes sajtóban terjedő „információs mérget”.

A képviselő javaslata szerint a nyomtatott és online sajtótermékek indításához 7 évig érvényes licenct kellene kiváltani a CNA-tól, a testület pedig rágalmazásnak ítélt cikkek megjelenítése esetén felfüggesztheti vagy akár vissza is vonhatja az engedélyt. Felfüggesztés azt a sajtóterméket fenyegeti, amelyek a sértett fél kérésére nem tud tíz napon belül bizonyítékokat felmutatni állításai igazolására.

Szász: nagy hülyeség

Szász Attila CNA-tag „nagy hülyeségnek” tartja Prigoană törvénytervezetét, ugyanakkor sérelmezi, hogy benyújtása előtt a politikus nem konzultált a testü-

Silviu Prigoană demokrata-liberális képviselő kezdeményezését máris bírálják az újságíró szervezetek

llettel. „Ez az ügy Prigoană személyes ambíciója és kezdeményezése (...). Jogilag és gyakorlatilag is kivitelezhetetlen” – jelentette ki a Transindex portálnak Szász, aki elutasítja a politikus javaslatát. „Meggyőződésem, hogy a tanácsnak is ez lesz a véleménye” – tette hozzá. A CNA tagjának magyarázata szerint a törvénytervezet a rágalmazás, sértegetés problémáját is felveti, de ezekről a polgári törvénykönyv már rendelkezik.

Szász mindazonáltal úgy vélekedik, valóban gondok vannak Attila a sajtó önszabályozása terén. „Annak ellenére, hogy reális esélye nincs annak, hogy a parlament megszavazza ezt a törvénykezdeményezést, egy jelzést kell jelentenie a sajtó számára, hogy ideje lenne jobb önkormányzati gyakorlatot, mivel a sajtónak jelenleg

nincs olyan fóruma, mechanizmusa, amely meg tudná akadályozni a túlkapásokat, kihágásokat” – jelentette ki.

Tájékoztatója szerint az internet szabályozása más országokban is dilemma: az EU-ban is többször tárgyaltak erről, de nem sikerült megoldást találni. Az európai médiahatóságok gyűjtőszervezete, az ETRA keretében felvetődött az általuk ellenőrzött médiatermékek online tartalmainak az ellenőrzése, de erről sem született döntés. „A technikai fejlődés egyébként egyre inkább össze fogja mosni a határokat, az internetes televíziózás elterjedése például olyan új kihívások elé állíthatja az Országos Audiovizuális Tanácsot, amelyekkel nem biztos, hogy meg tud birkózni” – véli a médiaszakember.

Avadani: képtelenség

A kormányparti kezdeményezést támadják az újságíró-szervezetek is. „A CNA feladata az audiovizuális média felügyelete, képtelenség azt kérni a testülettől, hogy olyan feladatokat lásson el, amelyekre nincs felkészülve és nincsenek megfelelő eszközei hozzá” – mondta Ioana Avadani, a Független Újságírókért Központ (CJI) igazgatója.

A szervezet hétvégén sajtóközleményben kérte a parlamentet a tervezet elutasítására. A CJI elfogadhatatlannak tartja Prigoană kezdeményezését, amely szerinte ellenkezik az európai direktívákkal. „Európai szinten minden, a nyomtatott és online sajtó engedélyeztetésének szabályozása cenzúrának minősül” – áll közleményükben. ◀

A Coppola lány kapta az Arany Oroszlán díjat

Hírösszefoglaló

Sofia Coppola amerikai rendező *Somewhere (Valahol)* című filmjének ítélte szombaton a Quentin Tarantino vezette zsűri a velencei filmfesztivál legjobb filmnek járó Arany Oroszlán díját. A legjobb rendező a spanyol-francia koprodukcióban készült *Balada triste de trompeta (A szomorú ballada trombitára)* című alkotás direktora, Álex de la Iglesia lett, így ő kapta az Ezüst Oroszlánt. A férfi főszereplő kategóriában Vincent Gallo, a magyar részvétellel létrejött *Essential Killing* című lengyel film színésze diadalmaskodott. Gallo az életéért küzdő afgán szökevényt

játszik a párbeszédnek nélküli filmben. A színésznők között Ariane Labed, az *Attenberg* címet viselő görög film főszereplője kapta a Coppa Volpi (Volpi Kupát) a zsűri ítélete szerint. A zsűri különdíjjal jutalmazta Jerzy Skolimowski *Essential Killing* című munkáját. Sofia Coppola győztes filmjéről Quentin Tarantino elmondta, hogy az már a kezdetektől fogva lenyűgözte a zsűri tagjait. A díjnyertes rendező filmje az élete ürességével küzdő színész történetét mutatja be. Coppola úgy jellemezte alkotását, mint „napjaink Los Angelesének portréját”. A film főszerepét Stephen Dorff játssza. ◀

Sofia Coppola apjai nyomdokaiba lépett Velencében

Médiagnózis

Szeptemberi médiapánik

2001 szeptemberének 11. napja nem az akkor bekövetkezett tragédia miatt fog a köztudat részévé válni jó néhány száz esztendőre, hanem amiatt, hogy ez a tragédia nyilvánosan, a média „vigyázó szeméi” alatt következett be. A japánok 1941-es Pearl Harbor-i rajtaütése sem okozta a hadászati infrastruktúra összeroppanását, a szeptember 11-i terrortámadások is inkább csak megijesztették a mérhetetlenül terjedelmes amerikai védelmi és támadóapparátust. A lélektani hatás keltésének és alakításának a főkomposza a mindenkor kormányokat szolgáló média, mely sokszor mintha a támadók szolgálatába szegődne, mert túlzásaival, esetenként hamisításaival vagy csak obszesszív ismétlésével pánikba kergeti a közvetlenül nem érintetteket is, és a médiafogyasztókban amolyan permanens ostromállapotot kelt és tart fenn, szinte mesterségesen. Az amerikai példa megmutatta, hogy a fenti merényleteket mind-mind elkövette a média, transzszzerű állapotban tartva sok tízmillió polgárt, akik esetenként vakon szavaztak meg vagy támogattak tízmilliárd dolláros nagyságrendű katonai kiadásokat, melyeknek célja a terrorizmus ürügyén megtámadott és megszállt országok (főként Irak és Afganisztán) alta-

lajkincseinek kifosztása. Az óceánon túli médiaorgánumok nagy százaléka tehát, a 9/11-esnek is nevezett szomorú eseményekből kiindulva tisztára igyekezett mosni egy modern gyarmatosítási kísérletet. Am mind az iraki, mind az afganisztáni „terrorellenes” háború kiderítették az ellenzéki vagy független médiatermékek (mint pl. a Wikileaks internetes portál), hogy tulajdonképpen a patriotizmus lobogójával díszített hódító háborúk, és közel tíz esztendővel a gyászos toronyrombolások után az amerikai közvélemény önmagára talált, és végre a vezető médiák is árnyalltá tették „terrorellenes” kijelentéseiket. A szélsőségség, a kormányok érdekeinek szolgálata sosem tett jót a médianak – és ennek a médiafogyasztók is mindig kárát vallották. A média mindig kihasználta a tragédiákat arra, hogy minél több „médiafüggő” embert hozzon létre, akik később előfizetnek a termékeire, ám a médiát is mindig kihasználták arra, hogy tömegeket mozgasson meg, könnyen, és nem mindig a jó irányba. Sajnos azonban egyelőre nem tudjuk, hogy lehetne megszüntetni azt, hogy a médiát kihasználják és a média kihasználjon bennünket.

Péter Árpád

Szeptember 13., hétfő

Az év 38. hete és 256. napja, hátravan 109 nap

Ma **Kornél** nevű olvasóinkat köszöntjük. A Kornél latin eredetű férfinév, a Cornelius nemzetiségnévből. Jelentése: somfa vagy szarv. Holnap **Szeréna** napja van.

Évfordulók

- 1940-ben német bomba találja el a londoni Buckingham Palotát.
- 1944-ben brit-amerikai légítámadás a budapesti pályaudvarok ellen.
- 1968-ban Albánia kilép a Varsói Szerződésből.

Vicc

Két rendőr beszélget a nemrégén nyílt bevásárlóközpont eligazító térképe előtt. Egyik rábök a karikára, amelyre az van írva: „Őn itt áll”. Kérdezi társát: – Te, ezek honnan tudják, hogy én hol vagyok?

Recept

Piaci lángos Hozzávalók (24 db-hoz):

1 kg liszt, 2 dl tej, 6 dl kefir, 5 dkg élesztő, 2 tojás, 1 evőkanál só, 1 lapos evőkanál kristálycukor. **Ízesítés:** fokhagymás olaj, tejföl, sajt. **Elkészítés:** Az élesztőt fel-futtatjuk 2 dl langyos tejben, amelybe előzőleg beletettük a cukrot. A megkelt élesztőt hozzákeverjük a liszthez és vele egy időben a kefirt, a tojásokat és a sót is. Kidolgozzuk, hogy egy lágyabb tésztát nyerjünk, majd betesszük a hűtőszekrénybe egy északára. Elkészítjük a fokhagymás olajat. 2dl étolajba vagy olíva olajba beleszelünk 4-5 gerezd fokhagymát és hagyjuk állni, hogy az olajat jól átjárja a hagyma aromája. Másnap kivesszük a tésztát a hűtőből, az étolajat jó forróra hevítjük. A tésztából olajos kanállal kis gömböket vesszünk ki, kézzel széthúzzogatjuk jó vékonyra és a forró olajba tesszük. Mindkét oldalát aranybarnára sütjük, a meleg lángost ízesítjük.

A hatos lottó nyerőszámai:
13, 12, 33, 29, 5, 17.

Gondolatjel

Visky István rovata

Unalmas az az ember, aki ha veled van elveszi ugyan a magányodat, de nem ad társaságot. Sokszor érezzük unalmasnak a körülöttünk levő embereket, de ez nem feltétlenül az ő hibájuk. Ha valakivel együtt vagyunk, az még nem jelenti azt, hogy társaságunk is van. A jó társasághoz ugyanis nem elég csak együtt lenni, együtt is

kell érezni és gondolkodni. A közös hullám az, ami két embert összeköt, legyen az a legegyszerűbb társalgás vagy akár a szerelem. Sok ember csak érdekből van egy társaságban mással, és mivel az érdeken kívül más összekötő erő közöttük nincs, ezért unják egymás társaságát, ám ezt nem vallják be. A büszke és hiú emberek gyakran unatkoznak.

Horoszkóp

KOS (III. 21.–IV. 20.)

Fontos információk birtokába jut, amelyek szükségesek Önnek. Bátran vállalhat kockázatot, a hosszú távú siker garantált.

BIKA (IV. 21.–V. 20.)

Jól kezel egy nehéz helyzetet, amivel elismerést érdemel ki. Szorgalma és kitartása előnyhöz juttatja. Este lazítson.

IKREK (V. 21.–VI. 21.)

Kedvese rossz passzban van, és ha nem elég tapintatos vele, könnyen vitába keveredhetnek. Este olvasson egy érdekes regényt.

RÁK (VI. 22.–VII. 22.)

Elképesztő merészséggel mondják a szemébe egykori, vélt vagy valós ballépéseit. Szembe kell néznie a múlttal, mert így könnyebbülhet meg.

OROSZLÁN (VII. 23.–VIII. 23.)

A bátornak tartott Oroszlán-jegyű most behúzza fülét-farkát. Furcsa helyzetbe került az indulatai miatt. Rossz lóra tett, s ennek most látja a kárát.

SZŰZ (VIII. 24.–IX. 23.)

Szent Mihály havának romantikáját élvezzi, mikor a nyár csendesen vált az őszebe. A levegővel terjedő pollenszennyezés veszélyeztetheti az egészséget.

RLEG (IX. 24.–X. 22.)

Egy fontos személy keresheti fel Önt az otthonában. E régi kapcsolata most is sokat segíthet. Ha munkanélküli, hozzásegítheti munkahelyéhez, pénzkeresetehoz.

SKORPIÓ (X. 23.–XI. 22.)

Vonzódik egy kedves alakhoz, aki időnként megnevetteti. Kialakulhat egy romantikus kaland, amely még anyagi előnyöket is hozhat.

NYILAS (XI. 23.–XII. 21.)

Szakterületén olyan emberekkel kerülhet kapcsolatba, akik mindenbe beleszólnak. Muszáj lesz alkalmazkodnia a követelményeikhez.

BAK (XII. 22.–I. 20.)

Tele van a feje olyan tudással, amit át kell adnia másoknak. Ehhez persze türelem és nagy összpontosítás szükséges. Az estét töltse barátaival.

VIZONTÓ (I. 21.–II. 19.)

Vidám beszélgetéseket folytat egy olyan illetővel, akiről korábban azt hitte, hogy sokkal felszínesebb, és érdektelen személyiség.

HALAK (II. 20.–III. 20.)

Támad egy ötlete, amit azonnal szeretne megoldani. Mégis, először kérje ki egy szakember véleményét. Ezen a héten a romantika kerül előtérbe.

Ma

Készült: Magyarországon az Országos Meteorológiai Szolgálatnál

Nyugaton a sok napsütést legfeljebb időnként zavarja meg felhőzet, míg keleten többször erősen megnövekszik a felhőzet, helyenként záporok alakulhatnak ki. A változó irányú szél mérsékelt marad.

A következő napok időjárása

Jelleg	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet
Arad	napsütés időnként felhősödéssel 24°C	11°C
Brassó	napsütés időnként felhősödéssel 20°C	8°C
Bukarest	napsütés felhőkkel 24°C	13°C
Csiksztereda	napsütés időnként felhősödéssel 20°C	8°C
Kolozsvár	sok napsütés, kevés felhő 23°C	10°C
Marosvásárhely	napsütés felhőkkel 22°C	10°C
Nagyvárad	sok napsütés, kevés felhő 25°C	9°C
Szatmárnémeti	sok napsütés, kevés felhő 25°C	10°C
Temesvár	napsütés időnként felhősödéssel 24°C	11°C

Szereptévesztés

Horváth István

***	HÚSOS CSONT	FIÓKOS SZEKRENY	NULLA	APA-ÁLLAT	ORSZÁG-GYŰLÉS SZÍNHELYE	PETRARCA MŰSZÁJA	GYERMEK JÁR BENNE	MUNKÁRA TESZ	MAGAS-TOS, FEN-SÉGES
KAKAÓS EDESSÉG									
HUZAL-DARABI			HASONLÓ MADARAT HESSEGET						
SVÁJCI MATE-MATIKUS-CSALÁD				KÁBÍTÓ-SZER MÉZES TÁRSAI					NYIREGY-HÁZA RÉSZE
BECÉZETT ÁKOS					HORDÓ-JELZŐ				
KEMÉNY FÉM					... PÓC; KUTYAHÁL				
***	NEM KÜ-LÖNBÖZŐ NÉMET VÁROS					SZÍNEZÉK-CSOPORT GLÉDA			
KÖZLE-KEDES JÁRMŰVON							TIGRISBŐRI GALLIUM VEGYJELE		
MATATVA FOGDOS									
MISTER (RÓV.)				GYÁSZOLÓ					

új magyar szó

Szerkesztőség és kiadó:
013 701 Bukarest, P-ta Presei Libere nr. 1, corp B, etaj III, cam. 342-353 Telefon: 031/405-4088, Fax: 021/317-8847, E-mail: office@maszol.ro

Mb. felelős szerkesztő:
Salamon Márton László

Vezető szerkesztő:
Cseke Péter Tamás

Vezető publicista:
Agoston Hugó

Főmunkatársak:
Bíró Béla, Gyulay Zoltán, Székedi Ferenc, Szűcs László

Szerkesztők:
Moldován Árpád Zsolt (Aktuális)
Bogdán Tibor (Háttér)
Baló Levente (Kultúra)
Szakács Zsuzsanna (Gazdaság)
Turós-Jakab László (Sport)
Farkas István (Média)
Orosz Anna (Életmód)
Szonda Szabolcs (Szinkép)

Olvasószerkesztők:
Osváth Annamária, Nyágyuly András

Tudósítók:
Antal Erika – 0788-760573 (Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán – 0728-780582 (Kolozsvár), Totka László – 0788-715848 (Nagyvárad), Horváth István – 0747-517574 (Csiksztereda), Baloga-Tamás Erika – 0746-375775 (Székelyudvarhely), Kovács Zsolt – 0788-715766 (Sepsiszentgyörgy), Mayla Júlia – 0745-682401 (Beszterce), Sike Lajos – 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András – 0744-781709 (Nagyenyed)

Fotóriporter, képszerkesztő:
Tofán Levente

Grafikus:
Horváth István

Tördelőszerkesztők:
Lőrincz Imola, Szabó Ildikó Erzsébet

Kiadja a Scripta Kiadó Rt.

Terjesztési menedzser:
Béres Attila – 0788-318353

Területi megbízottak:
Baricz István – 0788-488739, Erdős Lajos – 0741-424094 (Gyergyó), Tósa András – 0788-715481 (Kolozs, Szilagy)

logtanácsos:
Czédly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Román Postánál (katalógusszám: 19302), a Rodipet-kirendeltségeknél, pénztalánnyal (mandat postál) közvetlenül a szerkesztőségnek és előfizetés-szerzőinknél. Forgalmazza a Rodipet és maganterjesztők.

Előfizetési díjak:
1 hónapra 15 lej,
3 hónapra 38 lej,
6 hónapra 75 lej,
12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)

ISSN 1841-5520

Az Új Magyar Szó bármely részének másolásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értesítéseket átvenni csak az Új Magyar Szóra való hivatkozással lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közölje.

A Romániai Pédányzám-auditáló Hivatal (BRAT) tagja

MÉDIAPARTNEREK

Paprika rádió
fülön csíp
95,1 fm

r · a · d · i · o
88 f M

Sláger Rádió
fm 105.9
A tegnap legnagyobb slágerei, a ma legfrissebb hírei

agnus
RADIO 88.3 fm
naponta 03-08 és 12-15, csütörtökön 19-23 óra között a világhálón:
www.agnusradio.ro

rtm
MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ
98.9 FM

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ
ahol talál a szó

KEDD
2010. szeptember 14.

A nap filmjei

TV2, 12.30

Gyagyások serege

Vladikov, a világ második legfélelmetesebb terrorista vezetője kötetlenül köt egy csendes kis sziget kormányzójával. Olyan műholdas fegyver megszerzésén ügyködik, amely tökéletes pontossággal lövi ki célpontját az úrból. Vladikov azonban nem számol valamivel: épp a szigeten állomásozik McHale és csapata, akik az életüket ugyan nem, de a szabadidejüket hajlandók feláldozni a sziget megmentésére.

Pro Tv, 20.30

Veszélyes Bangkok

A szem és a Hírnök című borzongató thrillerek rendezőpárosa, a Hong Kong-i Pang vívőek ezúttal egy bérgyilkos sztorival álltak elő. Joe profi bérgyilkos. Legújabb küldetése Bangkokba hívja, ahol kémlelten hősünk megismerkedik egy fiatal tolvajfiúval és egy süket lánnyal. Az előbbit megtanítja mestersége fortélyaira, az utóbbiba beleszeret.

DUNA TV, 21.30

Az eltüszentett birodalom

Élt egyszer, valamikor Nekezeresd-országban egy gonosz és ostoba király. A birodalom félt a királytól, a király a birodalomtól. Katonák vigyázták éjjel-nappalát. Akik kihívták haragját, azokat az udvari medve elé vetették, vagy a feneketlen kútba dobták. A rettegő király különös törvényt hozott. Aki nem mondta, hogy „adjonisten, egészségére!”, amikor eltüszentette magát, halálal lakolt.

KOSSUTH RÁDIÓ

9.00 Hírek 9.40 8 és fél 10.00 Napközben 11.00 Hírek 12.05 Élhető világ 12.30 Vendég a háznál 13.00 Déli krónika 13.40 Magánhangzó 14.05 Rádiószínház 14.30 Tanúim lesztek! 15.05 Arcvonalok 16.05 Közelről 16.45 Zöld-övezet 18.30 Krónika 19.00 Közéleti ütköző 19.15 Magánhangzó 19.30 Határok nélkül 20.25 Tetten ért szavak 20.50 Jó éjszakát! 21.04 Rádiószínház 21.30 A nap történetei 23.25 Esti beszélgetés

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában
15.00 Híradó, kommentár 15.20 Magyar zenei lexikon 15.30 Aranyemberek - magyarok Bukarestben

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

11.00 Hírnegyedóra, Sport, Rádióújság 12.00 Híradás 12.30 Gazdaélet 13.05 Zenés üzenetek 14.00 Délutáni váltás Filmajánló, Filmzene, Lemez és könyv téka 16.00 Híradás, Sport, Rádióújság 17.00 Híradás 17.15 Művelődési hírek, Jelenlét 17.55 A nap hírei röviden

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás 8.00 Hangoló 9.50 Hírek, műsorism. 15.00 Slágeróra 16.00 Hírek 16.15 Eszabontó, telefonos játék 17.00 Nap-óra 17.30 Népzene 17.55 Hírek, műsorism.

DUNA TV

7.00 Hattól Nyolcig
9.00 Második esély . sor.)
10.00 Újrakezdés (olasz sor.)
11.00 Család-barát
11.55 A Duna - Utazás ínyenceknek
12.30 Kívánságkosár
15.00 Híradó - Nemzeti Krónika
15.10 Kikötő - Friss
15.20 A világörökség kincsei
15.35 Értékkadók
16.05 "Tisztítótűz tetején álltunk"
17.45 Zorro (am. kaland sor.)
18.15 Térkép
19.00 Híradó
19.35 Mese
20.00 Újrakezdés (olasz sor.)
21.00 Híradó
21.05 Közbeszéd
21.30 Az eltüszentett birodalom (magyar mesef., 1956)
22.50 Kikötő - Friss (ism.)
23.35 Sport hírek
23.40 Kikötő - Friss (ism.)
23.50 Váltó Gazdasági Híradó
0.05 Számvetés (dok. sor.)
0.50 Divathét (ism.)
1.30 Híradó (ism.)
1.55 Labdarúgó-mérkőzés Videoton FC - Szolnoki MÁV

TVR 1

7.30 Az első órában
8.00 Az ezüst vadló
8.30 Contur RO
9.00 Élelmiszerbank
9.10 A világ palotái
9.40 A természet nagy eseményei
10.15 Szerelmi bizonyíték (sor.)
11.15 Restaurálás
12.00 Szerelem a képernyőn túl
12.15 Modern vizor
12.50 A legendás doktor Hur Jun (ism.)
13.50 Zsebtörténetek
14.00 Hírek
14.50 Egyszerűen izletes (ism.)
15.00 Teleshopping
15.30 Európai roma
16.00 Krónika
17.00 Akkor és most
18.00 Az élet és a pénz
18.25 Győzd le az árvizet
18.30 Nézd Románia!
18.35 A legendás doktor Hur Jun (sor.)
19.35 Élelmiszerbank
19.40 Sport
20.00 Hírek
21.05 UEFA Champions League (live)
21.40 Manchester United - Glasgow Rangers mérkőzés (live)
23.50 UEFA Champions League (live)
1.40 Hírek

VIASAT 3

9.50 Veronica Mars (sorozat) 10.45 Doktor House (sorozat) 11.40 Lost in Space - Elveszve az űrben (am. akciófilm) 14.10 Monk (sorozat) 16.05 CSI (ismétlés) 17.00 Alice új élete (sorozat) 18.05 Gordon Ramsay 19.05 A narancsvidek (sorozat) 20.00 Doktor House (sorozat) 21.00 Jóbarátok (sorozat) 21.30 CSI (sor.) 22.30 Négy esküvő 23.30 Amerikai pite 3. - Az esküvő (am.-ném. vígjáték)

m1

6.20 Hajnali gondolatok
6.23 Kárpát Expressz
6.50 Ma Reggel Közéleti műsor
Benne: Híradó, sporthírek
10.00 Kékfény (ism.)
Bűnügyi magazin
10.55 Nappali Közéleti szórakoztató magazin
13.01 Híradó délben
13.30 Kárpát Expressz
14.00 Összhang
14.30 Srpski Ekran
15.00 Unser Bildschirm
15.30 Ájtáró
16.00 Tudástár 2010
16.30 Értékek Akadémiája
17.25 Hírek
15.35 Körzeti híradó
17.50 Teadélután Hétfőtől péntekig minden, ami szórakoztató!
18.50 Mindig zöldebb (auszt. sor.)
19.40 McLeod lányai (auszt. sor.)
20.30 Híradó este
21.05 Önök kérték!
22.05 Az Este
22.35 Elizabeth (am.-angol történelmi dráma, 2. rész, 2005)
0.25 A sárospataki könyvek
0.55 Hírek
1.00 Sport hírek
1.10 Ma Reggel (ism.)
3.00 Összhang

TVR 2

7.00 Familie Dr. Kleist (német sorozat)
8.00 Fraser és a farkas (kanadai-amerikai vígjátéksorozat)
9.00 Arabella (cseh szlov. sor.)
10.00 Hírek
10.20 Szabad a szembejövő sáv
11.15 David Attenborough: Élet hidegvérrel
11.45 Rali
12.00 Hírek, Sport
12.45 Néprajzi pihenőhelyek
13.45 Teleshopping
14.30 Ég és föld között
15.00 Együtt Európában
16.00 Familie Dr. Kleist (német sor.)
17.00 Fraser és a farkas (vígjátéksor.)
18.00 Euronews híradó
18.15 Győzd le az árvizet!
18.30 David Attenborough: Élet hidegvérrel
19.00 Kaland Bt. (sor.)
20.00 Esküdt ellenségek (am. krimisor.)
21.00 Balkáni szokások
22.00 Hírek
23.10 Düh és szerelem (német-ír filmdráma, 1998)
0.55 Rali
1.10 Motomágia (ism.)

SPORT.RO

7.00 Hírek 9.05 Komolyan 10.00 Pontos sportidő (live) 12.00 Sport.ro Hírek 13.10 Pontos sportidő 14.10 Külön kiadás 15.00 Sport.ro Hírek 16.00 Komolyan (live) 17.00 Pontos sportidő (live) 18.00 Sport.ro Hírek 19.05 Információ (live) 21.00 Sport.ro Hírek (live) 22.00 Wrestling RAW 0.10 World Cup of Poker 1.00 Komolyan Mihai Mironica és Radu Banciu műsora

m2

6.50 Ma Reggel
10.00 Közvetítés a parlament üléséről
17.00 Nemzet és védelem
17.25 Bűvölet (olasz sor.)
17.50 Bűvölet (olasz sor.)
18.15 Magyar pop Válogatás az utóbbi évtizedek legjobb magyar könnyűzenéből
19.10 Ájtáró
19.40 Esti mese (francia anim. sor.)
20.05 Don Matteo (olasz krimisor.)
21.00 Híradó este
21.25 Sport hírek
21.29 Időjárás-jelentés
21.30 Don Matteo (olasz krimisor.)
22.25 A nyomozónő (olasz drámasorozat, 2. rész)
23.20 Záróra
0.10 McLeod lányai (auszt. kalandfilmsor.)
0.55 Mindig zöldebb (auszt. filmsor.)
1.39 Mafalda (sp. anim. sor.)
1.40 Jargo (német-izlandi krimi, 2004)
3.05 Mafalda (sp. anim. sor.) (ism.)
3.10 Magyar pop
4.05 Vezérlő fény (amerikai sorozat)

PRO TV

7.00 Pro Tv hírek, időjárásjelentés
Mi történik doktor úr?
9.55 Könyvbemutató
10.00 Szegény ember, gazdag ember (sorozat)
12.00 Fialat és nyugtalan (amerikai sorozat)
13.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
13.45 Tessék parancsolni! - szórakoztató műsor (ism.)
16.00 Fialat és nyugtalan (amerikai sorozat)
17.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
17.45 Happy Hour - szórakoztató műsor
19.00 Pro Tv hírek
20.30 Veszélyes Bangkok (amerikai akcióthriller, 2008)
22.30 Pro Tv hírek, sport
23.00 Odaát

(am. akciófilm-sor.)
0.00 Veszélyes Bangkok (amerikai akcióthriller, 2008) (ism.)
1.30 Pro Tv hírek, sport (ism.)
3.00 Odaát (am. akciófilm-sor.) (ism.)

ACASĂ

9.45 A kötelék (sorozat)
11.15 Predesztináltak (sorozat) 12.30 Tengernyi szenvedély (sorozat)
14.00 Marina (sorozat)
15.30 Viktória (sorozat)
16.30 A kötelék (sorozat)
17.30 Igaz történetek
18.30 Tengernyi szenvedély (sorozat) 19.30 Szívek iskolája (sorozat)
20.30 Predesztináltak (sorozat) 21.30 Analia másik arca (sorozat) 22.30 Éjszakai történetek 23.30 India (braz.-ind. sorozat)

RTL KLUB

7.00 Trendmánia (ism.)
7.25 Fókusz (ism.)
7.55 Reggeli Ébresztőshow
10.05 Te vagy az életem (argentín sorozat)
11.05 Top Shop
13.00 RTL Klub Híradó
13.15 ASZTRO Show
14.30 Fél kettő
15.30 Jópofa kofa (am. vígj. sor.)
16.00 Celeb vagyok, ments ki innen! (reality show)
17.15 112 - Életmentők (német akció sor.)
18.20 A szerelem rabjai (argentín sorozat)
19.00 RTL Klub Híradó
20.05 A Széf - Ki viheti el a milliokat? (magyar filmsor.)
21.05 Fókusz - Közszolgálati magazin
21.40 Barátok közt (magyar filmsor.)
Utána: RTL-hírek
22.20 Castle (amerikai sor.)
23.15 Dögöltött akták (amerikai krimisorozat)
Utána: RTL-híradó
0.15 XXI. század - a legendák velünk élnek
0.50 Gyanúban (kan. thriller, 2003)
2.30 Reflektor - Sztármagazin

ANTENA 1

6.00 Híradó, Sport
8.00 Jó reggelt

- Razvan és Dani szórakoztató műsora
10.00 Sajtószemle Mircea Badea-val
11.15 Columbo: Az ingyenc gyilkos (amerikai krimi) (ism.)
13.00 Híradó, Sport
14.00 Nálam az irányítás - reality show (ism.)
16.00 Híradó, Sport, Időjárásjelentés
17.00 Közvetlen hozzáférés - Simona Gheorghie műsora
19.00 Híradó, Sport, Időjárásjelentés
20.30 Csillagháló - szórakoztató műsor
22.30 Híradó, Sport, Időjárásjelentés
23.30 Egy bűnös show - Dan Capatos műsora
1.00 Egy rém rendes család (amerikai vígj. sor.)
2.00 Híradó, Sport, Időjárásjelentés (ism.)
3.00 Titkok a paradicsomban (görög sor.)
3.45 Közvetlen hozzáférés - Simona Gheorghie műsora (ism.)

FILM+

8.05 A maffia feketelistája (amerikai filmdráma)
10.00 Televíziós vásárlás
13.05 Kalózok kincse (amerikai kalandf.)
15.05 Lányok a pácban (amerikai romantikus vígjáték)
16.55 Törvényszéki bomba (kan. akciófilm) 18.35 Kolónia (am. sci-fi akciófilm) 20.15 Fegyenc (am. akcióthriller) 22.10 Vak végzet (amerikai akciófilm) 23.45 Az exkommandós 2. - A maffia csapdájában (amerikai akciófilm)

TV2 TV 2

7.00 Babavilág (ism.)
7.25 Tények Reggel - Hírmagazin
8.00 Mokka
10.00 Stahl konyhája
10.10 Babapercek
10.20 Telekvíz - Telefonos játék
11.30 Teleshop
12.30 Gyagyások serege (amerikai vígjáték, 1997)
14.25 Kvízió - Telefonos játék
15.55 Szentek kórháza (auszt. sor.)
16.55 Egy tini naplója (német vígj. sor.)
17.25 Elbűvölő szerelem (mex. sor.)
18.30 Árva angyal (mex. sor.)
19.30 Tények
20.05 Édesnégyes (magyar szór. műsor)
20.50 Aktív
21.00 Jóban Rosszban (magyar sor.)
21.30 Bajnokok Ligája Közben: Kenósorsolás
0.35 A médium (amerikai krimisor.)
1.35 Tények Este Hírműsor
2.05 EZO.TV
3.00 Utolsó vacsora az Arabszürkenél (magyar filmszat, 2000)
4.30 Szentek kórháza (ausztrál sorozat)

PRIMA TV

5.00 Galileo - szórakoztató műsor (ism.)
5.30 Aki tud az nyer (ism.)
6.30 Autóforum (ism.)
7.00 Kandikamera
7.30 Senki sem tökéletes (román vígjáték sorozat)
8.00 Galileo
8.20 Sport Florentínával
9.15 Ivana Trump:

Mindent a szerelemért (amerikai-angol filmdráma, 1996)
11.30 Az 5 csillagos otthon
12.30 Teleshopping
13.15 Kandikamera
13.30 Teleshopping
14.30 Anya (am. vígj., 1996) (ism.)
16.00 A cseresznye a tortán (reality show)
17.00 Lököttek
18.00 Hírek
19.00 Sport
19.30 A skorpió megszelídítése (reality show)
20.30 Inkognitó (reality show)
22.15 Lököttek (román vígjáték sor.)
23.00 Mély vizek (amerikai thriller, 2005)
1.00 Hírek, Sport
2.30 Lököttek (ism.)

KANAL D

8.00 Ezüst szerelem (sorozat) 10.00 Menyet anyának 5 12.30 Hírek 13.15 Orvosok 14.45 Légy az enyém 17.00 Aliye (sorozat) 18.45 A nap híre 19.00 Hírek 19.45 Menyet anyának 5 20.30 Vendéglő nálunk otthon 21.15 1001 éjszaka (török sorozat) 23.00 D-Parazzi 23.30 A szenvedély útvesztői (Zaklatás meglepetésekkel) (amerikai-kan. thriller) 1.30 Intim beszélgetések

HÍR TV

7.00 Paletta
7.30 Lapzártá (ism.)
8.00 Híradó
9.05 Rájátszás
10.00 Garázs - Ahonnan az autózás indul!
10.30 Soroló
11.05 BBC Reporters (ism.)
11.30 Ősök tere
12.05 Vonalban (ism.) Interaktív politikai show-műsor
13.00 Déli híradó
13.30 Hungarorama
14.30 Paletta (ism.)
15.05 Keresztmetszet
16.05 Civil kaszinó
17.05 Pálya
17.30 Paletta
18.00 Híradó - Friss információk
18.30 Zöld övezet
19.05 Vonalban - Interaktív politikai show-műsor
20.00 Híradó
21.05 Rájátszás
22.00 Híradó 21
22.35 Lapzártá Vitaműsor újságírókkal
23.05 Riasztás - A rendkívüli események műsora
23.30 Hírvilág (ism.)
0.05 BBC World Híradó
0.30 Zöld övezet - Környezetvédelmi magazin (ism.)

DISCOVERY

6.30 Ötödik sebesség
7.00 Egyszer egy ilyet vezetni! - Topless
8.00 Újjáépítők
9.00 Halálos fogás - Tragikus kezdet
10.00 Piszkos munkák - Karbantartó
11.00 Végzetes másodpercek
12.00 Amcsi motorok
13.00 A túlélés törvényei - Válogatott kalandok 2
14.00 Állítólag... - Mini mítoszparádé
15.00 Piszkos munkák
15.30 Hogyan készült?
17.00 Halálos fogás - A könyörtelen tenger
18.00 Végzetes másodpercek
19.00 A túlélés törvényei
20.00 Állítólag...
21.00 Hogyan készült?
21.30 Nagy durranások - Liverpool
22.30 Tomboló tornádók
23.30 A túlélés törvényei - Északi-sark
0.30 Végzetes másodpercek
1.00 Végzetes másodpercek
1.30 MacIntyre alvilági útikalauza - Miami
2.30 Végzetes másodpercek

HÁLÓZAT

10.00 Terhes torna 10.30 Teleshop 11.00 Zodiákus 13.00 Teleshop 14.30 Stílus 15.00 Grand Prix 15.30 A polgármester 16.00 Zodiákus hírek 18.00 Szentföldi szent helyek üzenete 18.30 Sztárok a konyhában 19.00 Viva Natura 19.30 Hármán az ágyban (am. romantikus vígjáték, 1996) 21.35 Hírhaló 22.00 Meghívó a halálba (am. akcióf., 1996) 0.00 Fekete óv (am. akciófilm, 1992)

Érem nélkül a magyarok

Vízilabda

T. J. L.

▶ Zágrábban horvát, illetve orosz sikerrel ért véget a férfi és női vízilabda Európa-bajnokság. A végső győzelemre is esélyes magyar férfi válogatott nagyon elrontotta a hajrát és végül érmet sem szerzett. Az olaszok elleni elődöntőben hiába futott az eredmény után a Kemény-gárda, az azzurrik szívósan őrizték az első negyed hatodik percében megszerzett kétfólos előnyt. Tempesti nyolcat, Szécsi pedig csak hatot védett, az olaszok 10-8-ra nyertek. A magyar gólokon Madaras (3), Szívós (2), Varga Dániel, Kis és Hosnyánszky osztozott. „Azt szerettem volna, ha harcosan, bátran és okosan játszottunk, ebből a harcosság és a bátorság megvolt” – összegzett dr. Kemény Dénes szövetségi kapitány. A másik ágon a házigazda horvátok nagy csatában győztek a szerbek ellen, 10-9.

A bronzmeccsen a szerbek visszavágtak a csoportküzdelmek során elszenvedett vereségért (6-9) és 10-8-ra nyertek. Kis, Varga

Biros foga a fejét. Másodszor már nem ment a szerbekkel

játszhassunk.” „Sajnálatos a mostani vereség, a védekezésünk nem jött össze, talán azért sem, mert a támadásra, a gólszerzésre nagyon sok energiát fordítottunk, sajnos többnyire hiába. Hosszú volt ez az Eb, fizikailag is, de mentálisan tán még jobban elfáradtunk a végére” – nyilatkozta Varga Dénes.

Azzal, hogy elődöntőbe jutott, a magyar válogatott kiharcolta a kvalifikációt mind a 2011-es világbajnokságra, mind pedig a következő, 2012-es Európa-bajnokságra.

A 29. férfi vízilabda Európa-bajnokság zágrábi döntőjét a házigazda válogatottja nyerte: a horvátok a szombat késő esti fináléban 7-3-ra győztek le az olaszokat.

A román válogatott végül a hetedik helyért szállt vízbe és 8-7 (0-0, 4-3, 4-0, 0-4) arányú győzelmet aratott a világbajnoki ezüstérmes spanyol csapat felett. Kovács István csapatának góljait Radu (3), Busila (2), Diaconu, Iosep és Kádár szerezte. A hetedik hely azt jelenti, hogy Románia selejtezőn kell majd részt vegyen, hogy kiharcolja részvételt a 2012-es Európa-bajnokságon.

Zágrábi helyosztók: az 5. helyért: Montenegro–Németország 14-6; a 9. helyért: Görögország–Törökország 10-7. Végeredmény: Európa-bajnok: Horvátország, 2. Olaszország, 3. Szerbia, 4. Magyarország, 5. Montenegro, 6. Németország, 7. Románia, 8. Spanyolország, 9. Görögország, 10. Törökország, 11. Oroszország, 12. Macedónia. ◀

Az orosz lányok a legjobbak

A 13. női vízilabda Európa-bajnokságot Oroszország nyerte miután a péntek esti döntőben 11-6-ra győzte le a címvédő görögöket. A 2006-ban és 2008-ban is kontinens-első oroszok magabiztosan gyűjtötték be sorrendben harmadik Európa-bajnoki elsőségüket. A bronzérmes az olimpiai bajnok holland válogatott szerezte meg miután a kisdöntőben 14-12-re felülmúlta a korábbi négyszeres Eb-győztes olasz csapatot. A végeredmény: Európa-bajnok: Oroszország, 2. Görögország, 3. Hollandia, 4. Olaszország, 5. Magyarország, 6. Spanyolország, 7. Németország, 8. Horvátország.

Dénes és Madaras 2-2 gólt dobott, Hosnyánszky és Szívós pedig egyet-egyet.

„Gratulálok a szerbeknek a bronzéremhez, csapatomnak pedig a negyedik helyhez, elégedett vagyok az elődöntőbe jutással – mondta a meccs után Kemény. – Úgy gondolom, hogy ha az idén még pihenő kiválóságaink visszatérnek, jobb esélyünk lesz rá, hogy a jövőben újra döntőket

Megőrizte címét Kim Clijsters

Tenisz

T. J. L.

▶ A címvédő belga Kim Clijsters (2.), 59 perces csatában, 6-2, 6-1-re győzte le szombaton az orosz Vera Zvonarjovát (7.) a női egyes döntőjében a New Yorkban zajló amerikai nyílt teniszbajnokságon. Clijsters ezzel 2001 óta az első női játékos, aki megvédte címét Flushing Meadowsban. A belga játékos 2005-ben is nyert már US Open, így ez a harmadik bajnoksága. Az elődöntőben Clijsters az amerikai Venus Williamst (3.) győzte le 4-6, 7-6 (2), 6-4-re, Zvonarjova pedig a dán Caroline Wozniackit (1.) 6-4, 6-3-ra.

A férfiaknál nem lesz Nadal (1.)–Federer (2.) álodöntő, mi-

után utóbbi 7-5, 1-6, 7-5, 2-6, 5-7-re kikapott az elődöntőben a szerb Novak Djokovictól (3.). Nadal 6-2, 6-3, 6-4-re verte az orosz Mihajil Juzsnijt (12.). A férfi párost az amerikai Bryan-fivérek, Bob és Mike nyerték, s tengerentúli siker született a vegyespárosoknál is, Lielz Huber és Bob Bryan révén.

A junioroknál a magyar Fucsovics Márton (2.) bejutott a döntőbe, ahol 6-3, 6-4-re kikapott az amerikai Jack Socktól. A 2010-es US Opennek végül is lett magyar győztese, hiszen Babos Tímea az amerikai Sloane Stephens megnyerte a párost. A döntőt nem játszották le, mert a Silvia Njiric–An-Sophie Mestach horvát-belga duó utóbbi hasizomsérülése miatt nem állt ki. ◀

Clijsters 2001 óta az első női játékos, aki megvédte címét a US Openen

Monza: Alonso győzött, Webber a pontverseny élén

Forma-1

Híresszefoglaló

▶ Fernando Alonso, a Ferrari spanyol pilótája nyerte a tegnapi Forma-1-es Olasz Nagydíjat. A második helyen a világbajnoki címvédő brit Jenson Button (McLaren), a harmadikon pedig a brazil Felipe Massa (Ferrari) végzett. A vb-pontversenyben eddig élvonalas brit Lewis Hamilton (McLaren) már az első körben kiesett, így az olasz GP-t a hatodik helyen befejező ausztrál Mark Webber (Red Bull) került a pontvadászat élére. Hamilton jelenleg a második, Alonso pedig feljött a harmadik helyre. A kétszeres világbajnok spanyol versenyző idei harmadik futamgyőzelmét szerezte meg a monzai pályán.

A rajt után Button bravúrosan megelőzte Alonsót, viszont Hamilton összekocant Massával, a brit pilóta McLarenjének eltört a jobb első kerekén a felfüggesztés és ezzel a pontverseny eddigi élvonalasa kiesett. Az első kör végén Button, Alonso, Massa, Rosberg, Kubica volt a sorrend az élén.

A kerékcserék csak a 36. körben kezdődtek meg, Button az élről a 37.-ben járt a boxutcában és ezzel Alonso került az első pozícióba. A spanyol csak egy körrel később cserélt kereket és a remekbe sikeredett boxkiállással, valamint hajmeresztő előzésnek kö-

Fernando Alonso ünnepel

szönhetően riválisa elé került. Massa két körrel később „tankolt” és maradt a harmadik helyen. Tíz körrel a leintés előtt változatlanul az Alonso, Button, Massa trió vezetett, a negyedik Sebastian Vettel volt, de a német ekkor még nem járt a boxutcában. Három körrel a zárás előtt Mark Webber megelőzte Nico Hülkenberget (Williams) és a hatodik helyre lépett elő. Vettel csak az utolsó körben cserélt kereket és megtartotta negyedik helyét, az élén pedig már nem változott a sorrend. Következik a vb 15. futama, a Szingapúri Nagydíj, amelyet szeptember 26-án rendeznek meg a Singapur F1 Track-en. ◀

Röviden

Elmaradt a Steaua–FTC-mérkőzés

A bukaresti jégcsarnok fagyasztó berendezésének meghibásodása miatt elmaradt a Steaua–Ferencváros MOL Liga jégkorongmérkőzés. A magyar-román közös jégkorong-bajnokság második fordulójának eredményei: HSC Csíkszereda–Újpest 17-2, Dunaújvárosi Acélbikák–Sapa Fehérvár AV19 14-1, Vasas–Brassói Fenestela 68 0-2. Tegnapi Steaua – Újpest 7-1, HSC Csíkszereda–Ferencváros 4-2. A Vasas–Dunaújvárosi Acélbikák és Miskolci Jegesmedvék–Brassói Fenestela 68 mérkőzések lezárta után fejeződtek be.

Medgyesi siker a Maros-kupán

A Medgyesi Gaz Metan nyerte Marosvásárhelyen a férfi kosárlabda Maros-kupa miután 83-80-ra verte a házigazda BC Mureșt, 95-56-ra a szerb Tamis Pancevót és 91-78-ra a Csíkszeredai Hargita Gyöngyét. A BC Mureș 82-55-re nyert a Csíkszerdea és 83-64-re a Tamis ellen, míg a csíkiak 71-66-ra verték a Tamist. A Nyíregyháza zajló férfi tornán résztvevő Nagyvárad MSC 97-78-ra nyert a házigazda Marso KK és 100-98-ra a szerb KK Novi Sad ellen, s 105-85-re kikapott a Székesfehérvári Albacomptól. A Nagyszebenben megrendezett Torday Elemér Emléktorna első eredményei: Bukaresti CSM–Energia Rovinari 65-60, Nagyszebeni CSU Atlasiș–BC Argeș Pitești 70-61.

Amerikai–török döntő

Az Egyesült Államok és házigazda Törökország válogatottja jutott a 16. férfi kosárlabda-világbajnokság döntőjébe. Az elődöntőben az amerikaiak 89-74-re nyertek a litvánok, a törökök pedig 83-82-re a szerbek ellen. Az utolsó két negyedöntőben: Egyesült Államok–Oroszország 89-79 és Litvánia–Argentína 104-85. Az 5-8. helyért: Spanyolország–Szlovénia 97-80 és Argentína–Oroszország 73-61. A 7. helyért: Oroszország–Szlovénia 83-78.

Mészáros Anett ezüstérmes

A 70 kg-os Mészáros Anett ezüstérmes szerzett a Tokióban zajló olimpiai kvalifikációs cselgáncs-világbajnokságon. A Honvéd 23 éves Európa-bajnok versenyzője a döntőben az olimpiai ezüstérmes, világ- és négyszeres Európa-bajnok francia Lucie Decosse ellen lépett tatamira; 55 másodperccel a vége előtt földre került, és feladta a küzdelmet. A magyar cselgáncsozó az ezt megelőző akcióban megsérült. A 48 kg-os Alina Dumitru bronzérmes lett, a súlycsoport világbajnoki címét a japán Haruna Aszami szerezte meg.

Érvényben marad Evra eltiltása

A Francia Labdarúgó Szövetség (FFF) illetékesei elutasították Patrice Evra fellebbezését, így a Manchester United védőjének érvényben marad öt válogatott mérkőzésre szóló eltiltása, amelyet a világbajnokságon történekmért kapott. Evra legközelebb így jövő februárban, a brazilok elleni barátságos mérkőzésen játszhat újra a nemzeti csapatban, tehát az október, Románia elleni Eb-selejtezőt is kihagyja.

Magyar sikerek az asztalitenisz Eb-n

A magyar női válogatott a csehek (3-2) után a svéd együttest (3-1) is legyőzte a csapatversenyben az asztaliteniszezők ostorvai Európa-bajnokságának szombati első napján. Szintén a C-csoportban: Fehéroroszország–Svédország 3-1. A férfiak második osztályának G-csoportjában: Magyarország–Svájc 3-0 és Magyarország–Ukrajna 3-1. További eredmény: Ukrajna–Hollandia 3-1. A csapatverseny szerdáig tart, majd szerdától vasárnapig az egyes és páros versenyszámok küzdelmei következnek.

Hatost kapott a Fradi Újpesten

Labdarúgás

Hírösszefoglaló

▶ Hat-nullra nyert az Újpest a vendég Ferencváros ellen a magyar Soproni Liga 6. fordulójának szombati rangadóján, amely rendbontás miatt a második félidőben 10 percre félbeszakadt. A zöld-fehérek a mérkőzés 39. percétől emberhátrányban játszottak, Heinz jutott a kiállítás sorsára. A győztesek góljait Simon, Tisza (2), Rajczi (2) és Mitrovic szerezte. A mérkőzés előtt súlyosan megsérült egy 17 éves fiú. A drukker egyedül sétált Újpest-Városkapunál, amikor egy 15-20 tagú, Ferencváros-szurkolókból álló csoport egyik tagja késsel megszurta. Az ájult fiatal embert a mentők az Árpád-kórházba szállították, sérülése súlyos. Egyébként a rendőrség összesen tizennégy embert állított elő a mérkőzés után; a Budapesti Rendőr-főkapitányság (BRFK) életveszélyt okozó testi sértés büntetett megalapozott gyanújával indított eljárást ismeretlen tettes ellen a mérkőzést megelőzően történt késelés miatt. A BRFK megkezdte a stadionban készült felvételek elemzését, kiértékelését a további garázda, törvénytörő magatartást tanúsító személyek beazonosítása és elfogása érdekében. Nagyon zakozott a címvédő is, a Debreceni VSC 3-0-ra kapott ki Győrben az ETO-tól. A Kaposvári Rákóczi idegenben 3-1-re legyőzte a Vasast, a Budapest Honvéd 1-0-ra nyert a mérkőzés nagyobb részében emberhátrányban játszó vendég Zalaegerszeg ellen, az MTK pedig gól nélküli döntetlent ért el a Siófok vendégeként. A Kecskemét-Haladás- és Paks-Pápa-találkozók elmaradtak, miután az elmúlt napok kiadós esőzései miatt játéka alkalmatlanná vált a kecskeméti s a paksi pálya is. A mérkőzések új időpontjáról az MLSZ versenybizottsága dönt majd. ◀

Urziceni: bravúr a Steaua ellen

Labdarúgás

Turós-Jakab László

▶ Pénteken és szombaton egyetlen pontocska jutott a vendégeknek a labdarúgó-Liga I hetedik fordulójában: az újoncok rangadóján a Victoria Brănești pontot rabolt a Sportul Studențesc otthonában.

A forduló péntek délutáni nyitómérkőzésén sorrendben negyedik bajnoki sikerét aratta a Kolozsvári U: az újonc 2-1-re verte Gyulafehérváron a Besztercei Gloriát. Claudiu Niculescu (41. perc) góljára még válaszolni tudott Moraes (50.), de Balde (67.) találatára már nem érkezett felelet. Cristian Balaj hét sárga lapot osztott ki, a 87. percben pedig kiállította az alig tíz perce becsért kolozsvári Pițet.

A fővárosi vasutasrangadó három pontját a Rapid gyűjtötte be,

miután Cassio Vargas Barbosa duplájával (58., 90.+1) 2-0-ra nyert a bajnoki címvédő CFR 1907 ellen. A kolozsváriak nyolc mezőnyjátékkal fejezték be a mérkőzést, miután második sárga lapja miatt E. Kone (41. perc) és Bastos (63.) is a kiállítás sorsára jutott.

A Sportul Studențesc otthonában már a találkozó 24. másodpercében zördült a vendégek hálója, a gól után pedig Tibi Bălan tizenegyes is kiharcolt, amelyet Varga értékesített, 2-0. A brăneștiiek a 24. percben szépítettek Olariu tizenegyesével, s öt perccel a befejezés előtt D. Popa beállította a 2-2-es végeredményt.

A totógyilkos bomba azonban az esti, urziceni-i mérkőzésen robbant, ahol a toldott-foldott Unirea 1-0-ra legyőzte a Steauát. Négy volt unireás, Galamaz, Brandan, Bilașco és Onofraș is volt csapata ellen játszott, a mér-

kőzés egyetlen gólját pedig Semedo szerezte, aki csúfot úzított a Steaua-védelemből. Gigi Becali meg sem várta a megaláztatás végét, és később azzal fenyegetőzött, hogy ha nem lesz bajnok a Steaua, ő többet egy fityinget sem fektet a csapatba.

Kevéssel lapzárta előtt fejeződött be a Marosvásárhelyi MSK – Medgyesi Gaz Metan mérkőzés amely 1-0-ra végződött.

Lapzárta után Astra Ploiești–Temesvári FC- és Brassói FC–Dinamo-találkozókat rendeztek, ma pedig két mérkőzéssel zárul a forduló. Szakszövetségi közbenjárás nyomán a Pandurii Târgu Jiu–Universitatea Craiova mérkőzésre végül is sor kerül, miután megoldást találtak a Dinamo iránti, félmillió eurós adósság törlesztésére. Szintén ma, az FC Vaslui–Oțelul Galați-mérkőzésről a GSP TV számol be élőben, 18 órai kezdettel. ◀

Amire senki sem számított: megdöbbenésük saját teljesítményükét az Urziceni játékosai

Fotó: Mediafax

Botrányos UTA-vereség

Labdarúgás

T. J. L.

▶ Szombaton első vereségét szenvedte el az idényben az UTA, amely 1-0-ra kapott ki Déván. A Mureșul gólját Sătmăr szerezte a 17. percben, a házigazdák egy büntetőt is kihagytak. Romulus Pop játékező nem adott meg egy tizenegyeset és egy gólt (Nădăban szerezte) az aradiaknak, akik az utolsó 20 percben emberhátrányban szerepeltek miután Chindrișt kiállították.

A Nyugati csoport másik mérkőzésén a Bihar FC 1-0-re nyert Aradon az ACU ellen, a nagyváradi csapat gólját Chiș bombázta a hálóba a 67. percben. A Sîmbria 3-0-ra verte Craiován a Gaz Metan CFR-t, a szilágysomlyóiak góljait Petcu (2) és Andor szerezte. Először nyert az újonc Voința is, amely Nagyszebenben 2-1 arányban bizonyult jobbnak a Râmnicul Vâlcea-nál. Tordán az Arieșul nem bírt a Lupényi Minerullal (1-1), a FC Argeș pedig harmadik mérkőzését is elvesztette, 0-2 Slatinán az Alróval. Pénteken a Mioveni remizett a Poli Iași csapatával, 1-1. Tegnap:

Petrolul Ploiești–Gyulafehérvári Unirea 2-0. A Keleti csoportban: Săgeata Năvo-dari–Astra II Giurgiu 3-0, Dinamo II–Gloria Buzău 2-0, CF Brăila–Concordia Chiajna 2-2, Dunărea Galați–Steaua II 2-3, Juventus Bukarest–Delta Tulcea 3-2, CS Otopeni–FC Sangov 2-1, Ceahlăul Piatra Neamț–Farul Constanța 2-0, FC Botoșani–Viitorul Constanța 2-2. Az élmezőny: 1. Năvodari 9 pont, 2. Viitorul 7, 3. Concordia 7. ◀

A táblázaton:	
1. Petrolul	3 3 0 0 90 9
2. Déva	3 2 1 0 40 7
3. Bihar FC	3 2 1 0 30 7
4. UTA	3 2 0 1 73 6
5. Mioveni	3 1 2 0 42 5
6. Szeben	3 1 2 0 21 5
7. Poli Iași	3 1 1 1 33 4
8. Torda	3 1 1 1 23 4
9. Gyulaf.	3 1 1 1 12 4
10. Lupény	3 1 1 1 58 4
11. GM Craiova	3 1 0 2 57 3
12. Slatina	3 1 0 2 46 3
13. Aradi ACU	3 1 0 2 24 3
14. Sîmbria	3 1 0 2 36 3
15. R. Valcea	3 0 0 3 15 0
16. FC Argeș	3 0 0 3 16 0

Hércules a Camp Nouban

Labdarúgás

T. J. L.

▶ Az újonc Hércules Alicante óriási meglepetést okozva, vendégként győzte le a címvédő FC Barcelonát a spanyol Primera División 2. fordulójának szombati nyitómérkőzésén, Valdez duplázott. A nagy vetélytárs Real Madrid megszerezte a 3 pontot, de végül Ricardo Carvalho (48.) góljával legyőzte az Osasunát, 1-0. További eredmények: Valencia–Racing Santander 1-0, Athletic Bilbao–Atlético Madrid 1-2. Aaz Almeria ma játszik a Real Sociedaddal.

Az angol Premier League 4. fordulójának szombat délutáni nyitómérkőzésén az Everton 3-3-ra mérkőzött a Manchester Uniteddel. További eredmények: Arsenal–Bolton Wanderers 4-1, Fulham–Wolverhampton Wanderers 2-1, Manchester City–Blackburn Rovers 1-1, Newcastle United–Blackpool 0-2, West Bromwich Albion–Tottenham Hotspur 1-1, West Ham United–Chelsea 1-3, Wigan Athletic–Sunderland 1-1. Ma a Stoke City–Aston Villa találkozó

zárja a forduló műsorát.

Az olasz Serie A 2. fordulójának szombati játéknapiján a Cagliari 5-1-re ütötte ki az AS Rómát, a Cesena pedig nagy meglepetésre 2-0-ra verte az AC Milant. A címvédő Internazionale 2-1-re győzött a vendég Udinese ellen, győztes gólt Samuel Eto'o szerezte a 67. percben. Tegnap: Brescia–Palermo 3-2, Catania–Parma 2-1, Genoa–Chievo 1-3, Juventus–Sampdoria 3-3, Lazio–Bologna 3-1, Lecce–Fiorentina 1-0. A Napoli–Bari-találkozó lapzárta után kezdődött.

Hibátlan maradt a listavezető Hoffenheim, miután a német Bundesliga 3. fordulójában 2-0-ra nyert a Schalke 04 ellen. A Bayer Leverkusent 0-2-ről állt fel a Hannover otthonában (2-2), a Bayern pedig nem bírt Münchenben a Werder Bremennel, 0-0. További eredmények: Dortmund–Wolfsburg 2-0, Hamburg–Nürnberg 1-1, B. Mönchengladbach–Eintracht Frankfurt 0-4, Freiburg–Stuttgart 2-1. Tegnap: Mainz–Kaiserslautern 2-1. A Köln–St. Pauli-találkozó lapzárta után fejeződött be. ◀

Röviden

Bajnokverés Székelyudvarhelyen

Megalázó vereséget szenvedett Székelyudvarhelyen a román férfi kézilabda-bajnoki címvédő HCM Konstanca, amely a Nemzeti Liga 4. fordulójában 37-28-ra kapott a KC-től. A 3. forduló többi eredménye: Pandurii Tg. Jiu–Suceava-i Universitatea 26-23, Brassói Dinamo–Nagyvárad CSM 28-25, Kolozsvári U–Bukaresti Steaua 27-25, Nagybányai Minaur–Bukaresti CSM 30-24, Temesvári Poli–Resicabányai UCM 27-36, Szatmárnémeti CSM–Bákói Dedeman 34-27. Már csak két csapat százszázalékos, a Pandurii és az SZKC, de előbbieket gólaránya 93-76, utóbbiaké pedig 98-84. A szeptember 25-i negyedik fordulóban a Steauához látogatnak a székelyudvarhelyiek.

Vlagyimir Klicsko szétszedte Samuel Petert

Technikai KO-val győzte le a 10. menetben az ukrán Vlagyimir Klicsko a nigériai Samuel Petert, s ezzel megőrizte a Nemzetközi Bokszzövetség (IBF), a Bokszzövetség (WBO) és a Nemzetközi Bokszzövetség (IBO) nehézsúlyú öveit. A meccset követően a 34 éves Klicsko 54 győzelemmel és három vereséggel áll, míg Peter 34 győztes és immár 4 vesztes mérkőzéssel.

Ogier-siker a Japán ralin

A francia Sébastien Ogier nyerte meg tegnap a Japán ralit, a világbajnoki sorozat tizedik versenyét. A 26 éves pilóta a harmadik helyről kezdte a zárónapot, ám csakhamar megelőzte az addigi élvonalos norvég Petter Solberget és a finn Mikko Hirvont is. Honfitársa, a címvédő és a vb-pontversenyben vezető Sébastien Loeb csak ötödik lett. A vb-pontverseny állása három futammal a vége előtt: 1. Sébastien Loeb 201 pont, 2. Sébastien Ogier 158, 3. Jari-Matti Latvala (finn) 132.

Menezttették Carlos Queirozt

A Portugál Labdarúgó-szövetség (FPF) menezttette Carlos Queiroz szövetségi kapitányt, aki éppen ha thónapos eltöltését tölti. A posztot 2008 óta betöltő szakember szerződését azonnali hatállyal szüntette meg a szövetség. Queiroz múlt hétfőn azért tiltotta el a helyi antidopping ügynökség, mert egy májusi edzőtáborozás során kikelt magából, inzultálta a doppingellenőröket, akik szerinte az előre be nem jelentett kontrolltal megzavarták a játékosok pihenését. Büntetése miatt nem ültetett le a kispadra csapata első két Eb-selejtezőjén, amelyen a gárda csalódást keltve mindössze egy pontot szerzett.

Palotai Károly 75 éves

Palotai Károly olimpiai bajnok labdarúgó és egykori kiváló játékezőt (képünkön) 75. születésnapja alkalmából hivatalában köszöntötte pénteken Borkai Zsolt, Győr polgármestere. A rövid, bensőséges ünnepségen a város vezetője Győrrel kapcsolatos emléktárgyakkal ajándékozta meg a neves sportembert, aki korábban már kapott rangos elismerést a várostól: 1996-ban Szent László-díjat vehetett át.

